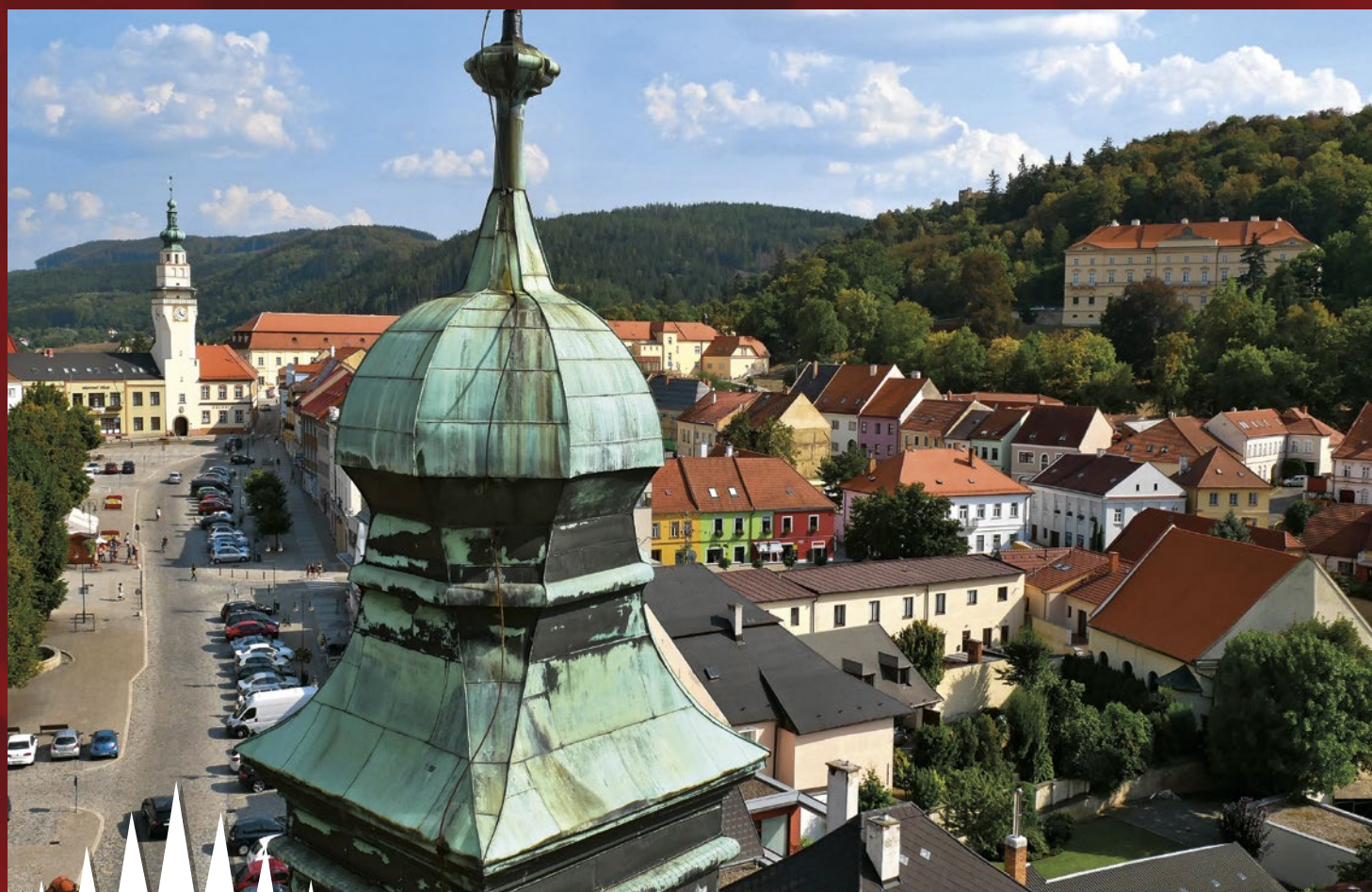

Boskovice

město sedmizubého hřebene

BOSKOVICE – *town of the seven-toothed comb*
BOSKOVICE – *Stadt des siebenzackigen Kammes*

*Vítáme každého, kdo přijede do Boskovic poprvé.
Vážíme si toho, kdo se do Boskovic vrací.*

*We welcome everyone who arrives in Boskovice for the first time.
We value everyone who returns to Boskovice.*

*Wir begrüßen jeden, der zum ersten Mal nach Boskovice kommt.
Wir schätzen all jene, die nach Boskovice zurückkehren.*

Boskovic
více zážitků

BOSKOVICE

město sedmizubého hřebene

BOSKOVICE – *town of the seven-toothed comb*
BOSKOVICE – *Stadt des siebenzackigen Kammes*

BOSKOVICE
2021

Pověst o vzniku Boskovic

Stalo se kdysi za dávných časů, že si vyjel moravský kníže se svou družinou na lov. Při pronásledování statného jelena se vzdálil od svého doprovodu a zabloudil v hlubokých lesích. Marně jezdil sem a tam, volal, troubil na lesní roh, nikdo ho neslyšel. Nezbylo mu tedy nic jiného, než aby se vydal nazdařbůh jedním směrem a hledal si cestu sám.

Bloudil dlouho a dlouho. Jel s koněm po úzké cestičce, kterou vyšlapala zvěř, a často se musel prodírat hustým křovím, vyhýbat se močálům a objíždět hluboké rokle. Sotva se držel v sedle, jak byl již dlouhou cestou unaven. Konečně vyjel na rozlehlou mýtinu, na které stál srub. Jak se radoval! Byl totiž nejvyšší čas. Slunce se již sklánělo k západu a v lese nebylo pomalu vidět. Ze srubu mu vyšel vstříc statný muž v chudém oděvu. Přivítal ho a pozval jej do svého obydlí. Nepoznal, že je to sám kníže, který ho poctil svou návštěvou. Nevypτάval se hosta, kdo je a kam jede, když však spatřil, jak je unaven, přiskočil k němu, pomohl mu ze sedla a opatřil koně vodou a obrokem. Uvedl knížete do chaloupky, postavil před něho na čistě vydrhnutý stůl chléb, máslo, sýr a džbán s medovinou, aby se posilnil.

Po jídle zavedl svého nenadálého hosta k blízkému potoku a ukázal mu vhodnou tůň, ve které by se mohl osvěžit koupelí a smýt prach po dlouhé cestě. Při koupání omýval tělo knížete věníkem a osušoval šatem, jak bylo tehdejší zvykem. Po koupeli posadil hosta na podušku a dřevěným hřebenem mu rozčesával mokré vlasy.

Potom znovu vešli do chaloupky. Povečeřeli spolu, popili a pobesedovali. Kníže se dověděl, že jeho hostitel se jmenuje Velen a že se v těchto lesích živí ptáčnictvím. Velen knížeti ukazoval také čihadlo, které měl postavené nedaleko v lese u pramene, kam chodili ptáci i zvěř pít. Na noc přichystal Velen knížeti svoje lože, na kterém rozprostřel medvědí kožešinu, a sám si šel lehnout na půdu do sena. Kníže si na prostém lůžku odpočinul lépe než na svém knížecím. Již dávno se tak dobře nevyspal!

Když ho ráno Velen vyvedl z lesa a ukázal mu cestu k Brnu, poděkoval mu kníže za pohostinství: „Pečoval jsi o mě jako o svého hosta. Půjdeš-li někdy do Brna, zastav se u mne. Rád ti tvoje pohostinství oplatím. Jsem ve službách našeho pana knížete, který je mi nakloněn. Vyhledej mě na hradě, uděláš mi tím velikou radost. Mohu-li tě ještě o něco poprosit, pak mi daruj ten dřevěný hřeben, kterým jsi mě česal.“ Velen rád knížeti vyhověl a daroval mu dřevěný hřeben, ve kterém bylo jen sedm zubů. Pak se s knížetem rozloučil. Ten zamířil k Brnu a Velen ke svému čihadlu v lesích.

Po nějakém čase se vydal Velen do Brna, aby tam prodal ptáčky zpěváčky, které chytil. Když dobře prodal, zamířil k domovu. Tu si vzpomněl na pozvání svého hosta. Zasal na hrad a zaklepal u brány. Strážný, který zde držel službu, byl již dávno upozorněn, přijde-li takový a takový člověk, aby ho bez meškání uvedl ke knížeti. Tak se překvapený ptáčník ocitl v překrásné komnatě hradu. Nevěděl, na co se má dříve podívat. Na krásné vyřezávané táflování, kterým byly obloženy stěny, nebo na malované klenby a rozvěšené koberce na stěnách. V komnatě byl těžký nábytek nevidaných tvarů a v oknech barevná skleněná kolečka zasazená do olova.

Ještě si nestačil ani všechno dobře prohlédnout, když z protějších dveří vyšel jeho dřívější host. Velen poznal podle šatu a podle hlubokých úklon ostatních pánů, kteří ho doprovázeli, že je to sám kníže. Chtěl se omlouvat, ale kníže ho nepustil ke slovu. Přivítal ho, vzal jej za ruku a vedl do vedlejší komnaty. Znovu mu poděkoval za pohostinství a ukázal mu i sedmizubý hřeben, který si uschoval na památku. Sluhové kladli na stůl mísy s vybranými jídly a druzí přinesli konvice i poháry. Kníže oplácel Velenovi jeho pohostinství a hovořil s ním jako rovnýs rovným. Ptáčník nevycházel z údivu.

- 1 | Ptáčník Velen v podání herce Františka Čachotského
- | František Čachotský as Velen the bird catcher
- | František Čachotský im Film als Vogelhändler Velen

Tato kniha, ani jakákoli část této knihy, nesmí být publikována, kopírována či jiným způsobem a v žádné podobě rozšiřována bez svolení držitele autorských práv.

© Město Boskovice, 2021

ISBN 978-80-7326-213-6 (František Šalé – ALBERT)

Nakonec se kníže zeptal Velen, co by si přál. Jen ať to vysloví, že mu jeho přání splní, ať je to cokoli. Nic nepomohlo Velenovo zdráhání a vymlouvání, že má dost na tom, když mohl knížete vidět. Kníže na něho naléhal stále víc, aby vyslovil nějaké přání, až si Velen konečně dodal odvahy a řekl: „Mohu-li tedy o něco poprosit, pak prosím, abys mi daroval ten kousek lesa, ve kterém mám svoje čihadlo.“

Kníže se jeho skromné prosbě usmál: „Rád tak učiním pro tvé potěšení,“ řekl, „dávám ti však navíc na věčné časy svobodu a užívání toho újezdu, který moji lidé okolo tohoto místa za den objedou. Máš právo užívání všech těchto lesů, hor, polí a luk se všemi potoky a vodami. Za to, že jsi byl ke mně tak úslužný a pohostinný, přijímám tě do rytířského stavu. Do znaku ti dávám hřeben, kterým jsi mi pročesával vlasy, a věnky, kterými jsi mě umýval.“

Velen poděkoval knížeti za tak vzácný dar a vrátil se šťasten do svého srubu hluboko v lesích. Za čas si zbudoval na vrcholku kopce dřevěnou tvrz, u ní založil vesnici, která se podle něho nazývala Velenov. Zůstal však stále tím milým a prostým ptáčníkem, který rozuměl drobným lidem a neutiskoval je.

Později si nechal u obchodní stezky vystavit pevný kamenný hrad. Když byl hrad stavěn, pracoval Velen spolu se svými poddanými. Chodil při této práci stejně jako ostatní bos. Jednoho dne šlápl neopatrně na hřebík, který tesaři pohodili na nádvoří. Sedl si na rozestavenou zeď a zanařikal: „Och, již nikdy nebudu chodit bosko více!“

Odtud pak vznikl název hradu i městečka, které se pod hradem rozrostlo – Boskovice.

Tak alespoň vypráví pověst...

Erb pánů z Boskovic

- 2 | V oblasti kolem Velenova žil podle pověsti ptáčník Velen | The bird catcher Velen lived on this area
| In diesem Gebiet lebten Vogelhänder Velen

- 3 | Hrad Boskovice – pohled z protějšího kopce Zlatník | View of Castle Boskovice from the opposing hill Zlatník
| Die Burg Boskovice vom gegenüber gelegenen Hügel Zlatník

THE LEGEND OF VELEN AND THE FOUNDING OF BOSKOVICE

The legend tells about Velen the birdcatcher who is considered to be the founder of both the family and the castle. Velen earned his living by hunting songbirds in the surrounding forests. One day Velen found a feudal nobleman, who had gotten lost in the forest and was looking for a place to stay overnight. Velen offered the stranger a shelter and food. When the nobleman was having a bath, the birdcatcher washed his guest with bunches of twigs and dried him with his clothes. After the bath Velen combed the nobleman's long hair with a wooden comb. In return, the grateful nobleman invited Velen to his castle in Brno – Spilberk. Here he raised him to a noble rank and granted him the later Boskovice fiefdom. In memory of their meeting in the forest he presented him with a coat of arms with a seven-toothed comb.

The local legend then tells that Velen helped with constructing his new seat – the castle. While he was bringing stones, Velen stumbled and injured his toe, and he cried “Již nebudu chodit bosko vice” (“I shall never walk barefoot again”). After this incident the castle was called Boskovice.

DIE LEGENDE VON VELEN UND DER GRÜNDUNG VON BOSKOVICE

In der Legende wird der Vogelhändler Velen als Gründer des Geschlechts und der Burg betrachtet. Velen lebte vom Vogelfang in den Wäldern der Umgebung. Eines Tages fand er einen verirrtten Adligen, der ein Nachtlager suchte. Velen bot dem Unbekannten freundlich eine Unterkunft an und bewirtete ihn.

Wie es der Brauch wollte, wusch er den Gast und trocknete ihn mit seinem eigenen Schal ab. Nachdem der Adlige gebadet hatte kämmte Velen ihm das lange Haar mit einem hölzernen Kamm. Zum Dank lud der Herr Velen auf seine Burg Spielberg in Brünn ein. Hier erhob er Velen in den Adelsstand und übergab ihm die damalige Herrschaft von Boskovice. Und zum ewigen Andenken an dieses Treffen im Wald schenkte er ihm das Wappen mit dem siebenzackigen Kamm.

Die Legende erzählt weiter, dass Velen selbst beim Bau seines neuen Herrensitzes – der Burg – half. Er trug Steine und einmal stieß er sich an einem Stein auf der Erde den Zeh und rief: „Barfuß (bosko) gehe ich nie wieder (více).“

Zur Erinnerung an diesen Vorfall wurde die Burg Boskovice genannt.

DĚDICTVÍ MINULOSTI

LEGACY OF THE PAST
ERBE DER VERGANGENHEIT

HISTORIE MĚSTA BOSKOVICE

První písemná zmínka o Boskovicích se objevuje v roce 1222 v přídomku Jimrama z Boskovic, jednoho ze svědků v listině vydané Přemyslem I. Otakarem.

Hrad, jehož zřícenina se vyjímá nad městem, byl postaven v polovině 13. století. Páni z Boskovic vlastnili boskovické panství s půlstoletou přetržkou až téměř do poloviny 16. století, patřili mezi nejvýznamnější moravské šlechtické rody a zastávali významné zemské a církevní úřady.

Od roku 1567 se stali majiteli města a panství Morkovští ze Zástřizl, rytířský rod s významnými evropskými kulturními kontakty. Jaroš a jeho syn Václav zanechali po sobě honosné renesanční náhrobky ve farním kostele sv. Jakuba St., poslední z rodu Jan Bohuš se svou manželkou Zuzanou Kateřinou Liboríí Prakšickou ze Zástřizl založili v Boskovicích koncem 17. století dominikánský klášter, který byl zrušen roku 1784 Josefem II. a v 19. století byl přestavěn Dietrichsteiny na zámek.

Boskovice přešly na Dietrichsteiny sňatkem – vdovu Zuzanu Kateřinu Liborii si vzal František Walter Xaver z Dietrichsteiny, v polovině 19. století pak přešly opět sňatkem na rod Mensdorff-Pouilly.

Boskovice byly nejpozději od poloviny 14. století městečkem, v roce 1463 udělil král Jiří z Poděbrad městečku právo výročního trhu. V roce 1789 byl v Boskovicích zřízen magistrát.

Historické jádro Boskovic bylo v roce 1990 prohlášeno městskou památkovou zónou. V ní je zahrnuto celkem 36 nemovitých kulturních památek. Mezi nejznámější patří hrad, zámek, rezidence, zámecký skleník, kostel sv. Jakuba St., radnice, synagoga maior a mnoho domů v židovské čtvrti.

5 | Letecký pohled na Boskovice z roku 1923 | Aerial view of Boskovice from the year 1923
| Luftbild von Boskovice aus dem Jahre 1923

6 | Boskovice v pol. 19. století, litografie A. Hauna podle kresby Fr. Kalivody | Boskovice in the 19th century
| Bild von Boskovice aus dem 19. Jahrhundert

| HISTORY OF THE TOWN OF BOSKOVICE

The first written mention of Boskovice dates back to 1222. The castle of Boskovice was built at the end of the 13th and beginning of the 14th century. The Lords of Boskovic owned the Boskovice dominion until the mid 16th century. In 1567 the town and dominion passed to the possession of the Morkovští of Zástřizl, a noble family of knights with significant European cultural contacts. The last of the family, Jan Bohuš with his wife Zuzana Kateřina Liborie Prakšická of Zástřizl founded a Dominican monastery in Boskovice at the end of the 17th century, which was then closed down by Josef II in 1784 and rebuilt into a chateau by the Dietrichsteins in the 19th century.

Boskovice passed into the possession of the Dietrichsteins through marriage – František Walter Xaver of Dietrichstein married a widow Zuzana Kateřina Liborie Prakšická, and in the mid 19th century the town passed into the hands of the Mensdorff-Pouilly family again through marriage.

Boskovice became a townlet around the mid 14th century and in 1789 a municipal authority was established in Boskovice.

The historical centre of Boskovice was proclaimed an urban preservation area in 1990. It includes 36 immovable cultural monuments in total. Among the most famous are the castle, chateau, the Residence, greenhouse, the Church of St James the Elder, town hall, Synagogue Major and many houses in the Jewish Quarter.

| GESCHICHTE DER STADT BOSKOVICE

Die erste schriftliche Erwähnung von Boskovice stammt aus dem Jahr 1222. Die Burg Boskovice wurde an der Wende vom 13. zum 14. Jahrhundert gebaut. Die Herren von Boskovice besaßen die Boskovicer Herrschaft bis in die Mitte des 16. Jahrhunderts. 1567 wurden Gutsherrn und Besitzer der Stadt die Morkovští von Zástřizl, ein Rittergeschlecht mit bedeutenden europaweiten kulturellen Kontakten. Der Letzte aus diesem Geschlecht, Jan Bohuš mit seiner Gattin Zuzana Kateřina Liborie Prakšicka von Zástřizl, gründeten in Boskovice Ende des 17. Jahrhunderts ein dominikanisches Kloster, das 1784 von Josef II. aufgelöst wurde und im 19. Jahrhundert von den Dietrichsteins zum Schloss umgebaut wurde.

Boskovice ging durch Heirat in den Besitz der Dietrichsteins über – die Wittve Zuzana Kateřina Liborie Prakšicka heiratete František Walter Xaver von Dietrichstein und in der Mitte des 19. Jahrhunderts ging es wiederum durch Heirat diesmal in den Besitz des Adelsgeschlechts von Mensdorff-Pouilly über.

Boskovice bekam spätestens in der Mitte des 14. Jahrhunderts Stadtrecht. Im Jahre 1789 wurde in Boskovice ein Magistrat konstituiert.

Der historische Kern von Boskovice wurde 1990 zur städtischen Denkmalzone erklärt. In ihr findet man insgesamt 36 Kulturdenkmäler. Zu den bekanntesten gehören die Burg, das Schloss, die Residenz, das Glashaus, die Kirche des Hl. Jakob, das Rathaus, die Synagoge Major und viele Häuser im Judenviertel.

7 | Slavnostní převzetí praporu města v roce 2003
 Ceremonial presenting of the town flag in 2003
 Feierliche Übergabe der Stadtfahne im Jahre 2003

MĚSTSKÉ VÝSADY – ZNAK, PRAPOR A LOGO

Boskovice užívají starobylého znaku své původní vrchnosti, jednoho z nejvýznamnějších moravských rodů, pánů z Boskovic. Tento rod měl v erbu sedmizubý stříbrný hřeben v červeném poli. V těchto barvách je znak do-
 ložen již roku 1548. Dokladem je výzdoba gruntovních knih z onoho roku.

Prapor města Boskovice tvoří červený list praporu s bílým hřebenem o sedmi zubech. Městu Boskovice byl udělen 9. 1. 2003 předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Ing. Lubomírem Zaorálkem. V rámci měst-
 ských oslav v červnu stejného roku převzal oficiálně nový prapor města tehdejší starosta Ing. František Sivera.

Předseda sněmovního Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Mgr. Ivo Pojezný informoval dopisem z 9. března 2021 starostu města Ing. Jaroslava Dohnálka o tom, že podvýbor vyhověl jeho žádosti o zařazení znaku města Boskovice do Registru komunálních symbolů v tomto znění: „V červeném štítě stříbrný hřeben“.

Město Boskovice využívá od roku 2021 nový Jednotný vizuální styl a logo města. Tomáš Holeňa, autor návrhu loga, k němu uvádí: „Logo vychází z pověsti o vzniku názvu města „již nikdy bosko více“. Interpunkční znaménko nad písmenem „i“ není jen obyčejná tečka, ale symbolizuje, že se jedná o něco více. Se slovem „více“ lze potom pracovat napříč celou vizuální prezentací.“

Boskovice

8 | V roce 2003 prapor oficiálně převzal starosta města Ing. František Sivera | In 2003 the flag was officially received by the mayor František Sivera | 2003 übernahm der Bürgermeister František Sivera offiziell die Fahne

TOWN PRIVILEGES – THE TOWN EMBLEM, FLAG AND LOGO

The symbol of Boskovice is an ancient emblem belonging to its original manorial lords, one of the most important Moravian noble families, the Lords of Boskovice. This family's coat of arms had a seven-toothed silver comb in a red field. The emblem appeared in these colours as early as 1548.

The Boskovice town flag is made up of a red sheet with a white seven-toothed comb and was given to Boskovice on 9. 1. 2003.

STADTPRIVILEGIEN – WAHRZEICHEN, FAHNE UND LOGO

Boskovice hat das altertümliche Wahrzeichen seiner ursprünglichen Herrschaft, eines der bedeutendsten mährischen Adelsgeschlechter, der Herren von Boskovice. Dieses Adelsgeschlecht hatte im Wappen den siebenzackigen silbernen Heroldskamm auf rotem Grund. In diesen Farben kann man das Wahrzeichen bereits im Jahr 1548 nachweisen.

Die Fahne der Stadt Boskovice zeigt einen weißen Kamm mit sieben Zacken auf rotem Grund. Die Fahne wurde der Stadt Boskovice am 9. 1. 2003 verliehen.

Z HISTORIE RODU MENSdorFF-POUILLY

Život ve městě je úzce spojen s rodem Mensdorff-Pouilly. Rod Pouilly odvozuje svůj původ od baronie Pouilly u Stenay na řece Meuse v Lotrinsku, prokazatelně od roku 1395.

Rodové heslo Mensdorff-Pouilly zní: „*Fortitudine et caritate*“, česky: „*Statečnost a láskou*“. Znak rodu je modrý lev s červenou zbrojí na stříbrném štítu se slovy: „*Sans varier*“, česky: „*Beze změny*“.

Albert-Louis de Pouilly se svou ženou Marií-Antoinettou, rozenou de Custin, a se svými dětmi opouští v roce 1790 Francii. Jeho synové Albert a Emmanuel přijímají jméno Mensdorff podle obce v hrabství Roussy v Lucembursku. V roce 1818 byl rodu v Rakousku udělen titul hraběte. Roku 1843 se syn Emmanuela, Alfons Friedrich hrabě Mensdorff-Pouilly (1810–1894) oženil s dědičkou Boskovického panství, Terezií Rosou Františkou z Dietrichsteinu. V roce 1857 založil Alfons Friedrich v Boskovicích klášter milosrdných sester a v roce 1873 dal na Bělé postavit kapli. Roku 1862 se podruhé oženil s Marií hraběnkou von Lamberg. Je pochován v rodinné hrobce. Dalším držitelem boskovického panství byl Alfons Vladimír hrabě Mensdorff-Pouilly (1864–1935), který se oženil s Idou, hraběnkou Paarovou (1867–1945). Jeho zásluhou a s jeho pomocí mohlo být v Boskovicích vystavěno gymnázium. Univerzálním dědicem a majorátním pánem se stal Alfons Karel Mensdorff-Pouilly (1891–1973), který se v roce 1923 oženil ve Zdounkách s Marií hraběnkou Strachwitzovou (1901–1971).

O těsném sepětí rodu Mensdorff-Pouilly s životem ve městě svědčí skutečnost, že zástupce rodu Alfons Friedrich hrabě Mensdorff-Pouilly byl v období 1864–1876 a 1880–1894 starostou města Boskovic, stejně jako Alfons Vladimír hrabě Mensdorff-Pouilly v letech 1895–1907. Na tyto tradice navázal Dominik Božek, vnuk Alfonse Karla Mensdorff-Pouilly, který v období 2010–2014 působil jako místostarosta města Boskovic.

Roku 1942 byla na panství uvalena německá nucená správa, která trvala až do konce okupace a války v roce 1945. Roku 1948 přešel celý velkostatek pod národní správu a v roce 1952 byl veškerý majetek rodiny konfiskován. Na základě restitučního zákona byla v roce 1991 potomkům Alfonse Karla a Marie Mensdorff-Pouilly většina majetku navracena. V roce 2019 obdržel Hugo Mensdorff-Pouilly čestné občanství města Boskovic.

- 9 | Alfons Friedrich hrabě Mensdorff-Pouilly
| Alfons Friedrich, Count Mensdorff-Pouilly
| Alfons Friedrich Graf Mensdorff-Pouilly

- 10 | Čestný občan města Boskovic Hugo Mensdorff-Pouilly
| Hugo Mensdorff-Pouilly, an honorary citizen of the town of Boskovic
| Hugo Mensdorff-Pouilly, Ehrenbürger der Stadt Boskovic

HISTORY OF THE MENSdorFF-POUILLY FAMILY

The Pouilly family originated from the barony of Pouilly at Stenay on the river Meuse in Lorraine, provably since 1395.

The motto of the Mensdorff-Pouilly family is: „*Fortitudine et caritate*“, in English: „*Strength and Love*“. The family symbol is a blue lion with red claws on a silver shield and banner with the words: „*Sans varier*“, in English: „*Without Variation*“.

Albert-Louis de Pouilly with his wife Marie-Antoinette, born de Custine, and their children left France in 1790 and his sons Albert and Emmanuel took the name Mensdorff from a village in the county of Roussy in Luxembourg. In 1818 the family was bestowed with the title Count.

In 1843 the son of Emmanuel, Alfons Friedrich, Count Mensdorff-Pouilly (1810–1894) married the heiress of the Boskovic domain Therese Rosa Františka von Dietrichstein. In 1857 Alfons Friedrich established a convent for the Sisters of Mercy in Boskovic and in 1873 he had a chapel built in the local district Bělá. In 1862 he got married for the second time to Maria Countess von Lamberg. He is buried in the family crypt.

Another owner of the Boskovic dominion was Alfons Vladimír, Count Mensdorff-Pouilly (1864–1935) who married Ida Countess Paar (1867–1945). Thanks to his immense help a secondary school was built in Boskovic.

Universal heir and majority owner of the Boskovic domain became Alfons Karel, Count Mensdorff-Pouilly (1891–1973), who married Marie Countess Strachwitz in Zdounky in 1923 (1901–1971).

The Mensdorff-Pouilly family's close link to the life of the town is demonstrated by the fact that the representative of the family Alfons Friedrich, Count Mensdorff-Pouilly was in years 1864–1876 and 1880–1894 the mayor of Boskovic, and similarly Alfons Vladimír Count Mensdorff-Pouilly in years 1895–1907.

This tradition has been continued by Dominik Božek, the grandson of Alfons Karel Mensdorff-Pouilly, who received a mandate as a deputy mayor of Boskovic from 2010 to 2014.

AUS DER GESCHICHTE DES GESCHLECHTS DER MENSdorFF-POUILLY

Das Geschlecht der Pouilly leitet seinen Ursprung von Baron Pouilly von Stenay am Fuß der Meuse in Lothringen ab, nachgewiesen seit 1395.

Das Familienmotto der Mensdorff-Pouilly lautet: „*Fortitudine et caritate*“, deutsch: „*Mit Tapferkeit und Liebe*“. Das Wahrzeichen der Familie ist ein blauer Löwe mit rotem Rüstzeug und silbernem Schild mit den Worten: „*Sans varier*“, deutsch: „*Ohne Wandel*“.

Albert-Louis de Pouilly verließ mit seiner Frau Marie-Antoinette, geborene de Custine und mit seinen Kindern im Jahre 1790 Frankreich und seine Söhne Albert und Emmanuel nahmen den Namen Mensdorff an, nach einer Gemeinde in der Grafschaft Roussy in Luxemburg. 1818 wurde dem Geschlecht in Österreich der Grafentitel verliehen.

1843 heiratete der Sohn von Emmanuel, Alfons Friedrich Graf Mensdorff-Pouilly (1810–1894) Tereza Rosa Františka von Dietrichstein. Sie brachte die Boskovicer Herrschaft in die Ehe. 1857 gründete Alfons Friedrich in Boskovic das Kloster der Barmherzigen Schwestern und 1873 ließ an der Běla eine Kapelle bauen. 1862 heiratete er zum zweiten Mal, diesmal Maria Gräfin von Lamberg. Er wurde im Familiengrab in Boskovic beigesetzt.

Der nächste Besitzer der Boskovicer Herrschaft war Alfons Vladimír Graf Mensdorff-Pouilly (1864–1935), der Ida Gräfin Paar (1867–1945) heiratete. Dank seiner Hilfe konnte das Boskovicer Gymnasium ausgebaut werden.

Universalerbeund Majoritätsherrscher wurde Alfons Karl Mensdorff-Pouilly (1891–1973), der 1923 in Zdounky Maria Gräfin Strachwitz (1901–1971) heiratete.

Von der engen Verbundenheit des Geschlechts der Mensdorff-Pouilly mit dem Leben in der Stadt zeugt die Tatsache, dass als Vertreter der Familie Alfons Friedrich Graf Mensdorff-Pouilly in der Zeit von 1864–1876 und 1880–1894 Bürgermeister der Stadt Boskovic war, genau wie Alfons Vladimír Graf Mensdorff-Pouilly in den Jahren 1895–1907.

An diese Tradition knüpft Dominik Božek, der Enkel von Alfons Karl Mensdorff-Pouilly an, der zwischen 2010 und 2014 ein Mandat als stellvertretender Bürgermeister von Boskovic erhielt.

11 | Hláška a vstupní brána do hradu | A watchtower and the entrance gate to the castle | Haupttort und Wachturm der Burg

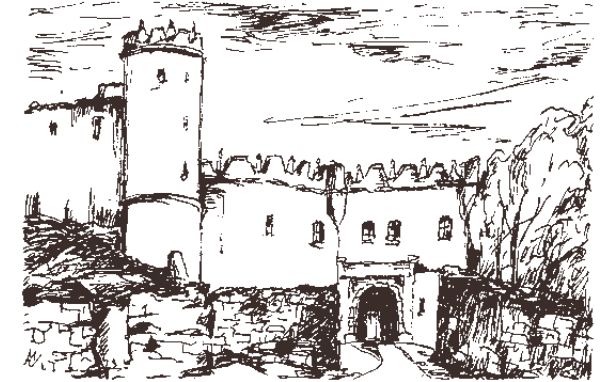
12 | Památný Štěpánčin dub před hradem | Memorable oak Štěpánka front of the Castle
Dieses Baumdenkmal, die Eiche Štěpánka, steht vor der Burg

HRAD BOSKOVICE

Boskovický hrad byl postaven v polovině 13. století, poprvé je písemně doložen k roku 1313. Hrad byl koncem 14. století dobyt při válkách markrabat Jošta a Prokopa a získal jej Heralt z Kunštátu, který se ujal jeho obnovy. Z této doby pochází většina nejstarších dochovaných architektonických článků hradního jádra.

Po polovině 15. století byl hrad navrácen rodu pánů z Boskovic, kteří nově opevnili předhradí a přeložili vstup do hradu.

Výraznými stavebními úpravami prošel hrad v 16. století, když jej nabyl rytířský rod Morkovských ze Zástřizl. Jaroš, první majitel Boskovic z tohoto rodu, vybudoval v předhradí renesanční hlášku se vstupní branou. V renesanční přestavbě hradu pokračoval i jeho syn Václav starší a pravnuke Jan Bohuš, o čemž svědčí dochované zlomky kamenných prvků s jejich erby a erby manželek.

Svou obytnou funkci ztratil hrad na počátku 18. století, kdy jej sňatkem získal František Walter Xaver z Dietrichsteinu. Ten si dal pro svoje občasný pobyt v Boskovicích vystavět nedaleko náměstí nenáročný zámek, tzv. rezidenci.

V současnosti je hrad majetkem rodiny Mensdorff-Pouilly. Zajímavostí je 26 metrů hluboká studna s funkčním dřevěným šlapacím kolem. Ve stáří 126 let byl 10. 5. 2007 prohlášen svatební Štěpánčin dub, rostoucí před hradem, za památný strom.

| CASTLE BOSKOVICE

Castle Boskovice was built in the mid 13th century; first written account is from the year 1313. The castle underwent profound construction changes in the 16th century when it came into the hands of the family of the knights Morkovský of Zástřizl. It lost its residential function at the beginning of the 18th century. Today the castle is owned by the Mensdorff-Pouilly family.

A technical attraction presents a 26m deep well with a treadwheel.

13 | Hradní studna se šlapacím kolem
The castle well with a treadwheel
Burgbrunnen mit Tretrad

| DIE BURG BOSKOVICE

Die Boskovicer Burg wurde in der ersten Hälfte des 13. Jahrhunderts gebaut, das erste Mal wurde sie im Jahre 1313 schriftlich erwähnt. Markante bauliche Veränderungen erlebte die Burg im 16. Jahrhundert, als sie dem Rittergeschlecht Morkovských aus Zástřizl zufiel. Ihre Wohnfunktion verlor die Burg am Anfang des 18. Jahrhunderts. Heute ist die Burg im Eigentum der Familie Mensdorff-Pouilly.

Eine Besonderheit ist der 26 m tiefe Brunnen mit Tretrad.

14 | Vstupní expozice na hradě
The castle exposition
Ausstellung auf der Burg

REZIDENCE

Sídlo Muzea regionu Boskovicka

Ve 20. letech 18. století, kdy přestal hrad plnit svou obytnou funkci, přikročil František Walter Xaver z Dietrichsteinu ke stavbě nenáročného zámku, tzv. rezidence (1729–1733), který mu měl sloužit pro jeho občasné pobyty v Boskovicích. V roce 1760 proběhla přestavba podle projektu F. A. Grimma.

Ve 20. století byla v tomto objektu mimo jiné umístěna lesní správa a bylo zde také zřízeno několik bytů. Narodil se zde světoznámý paleontolog PhDr. Karel Absolon a po svém návratu z Francie zde v letech 1957–1964 pobýval boskovický rodák, malíř Otakar Kubín-Coubine.

Rezidence je dnes sídlem Muzea regionu Boskovicka. V muzeu jsou dvě stálé expozice: „Boskovicko – krajinou sedmizubého hřebene“ a „Šicí stroje značky Minerva“. V průběhu roku se zde konají tematické výstavy.

Muzeum regionu Boskovicka má tři dislokovaná pracoviště – synagogu maior, židovský obecní dům na ulici Bílkově a unikátní expozici „Historické zemědělské stroje“ v budově Střední školy André Citroëna na nám. 9. května. Základ sbírky historických strojů tvoří exponáty shromážděné Středním odborným učilištěm zemědělským v Boskovicích v 70. letech minulého století pro účely výuky. Sběrka obsahuje parní lokomobily, traktory a motory vyrobené v českých, moravských i světových továrnách. Součástí výstavy je i soubor dobového zemědělského nářadí.

THE RESIDENCE

In the twenties of the 18th century Frantisek Walter Xaver of Dietrichstein commenced the building of a modest palace, so called “Residence”, which was supposed to serve for his occasional stays in Boskovice.

A world-famous palaeontologist Karel Absolon was born there and a painter Otakar Kubín-Coubine, a Boskovice native, stayed there after his return from France in the years 1957–1964.

The Residence is now the seat of the Boskovice District Museum, with a permanent exhibition called “Boskovice District – the land of the seven-toothed comb” and an exhibion of the sewing machines of the Minerva brand.

The Boskovice District Museum also has external expositions. Synagogue Major houses the exposition “Jewish town in Boskovice” and a unique exposition of “Historical agricultural machinery” is located in the building of the Secondary Vocational School of André Citroën on the 9th of May Square. The collection contains agricultural machines from Czech and Moravian factories as well as foreign brands of machinery.

RESIDENZ

In den 20er Jahren des 18. Jahrhunderts nahm František Walter Xaver von Dietrichstein den Bau eines einfachen Schlösschens in Angriff, dies sogenannte Residenz, die ihm für seine zeitweiligen Aufenthalte in Boskovice dienen sollte.

Hier wurde der weltbekannte Paläontologe Karel Absolon geboren. Nach seiner Rückkehr aus Frankreich lebte hier in den Jahren 1957–1964 der Landsmann und Maler Otakar Kubín-Coubine.

Die Residenz ist bis heute Sitz des Boskovicer Museums mit der Dauerausstellung „Boskovicko – die Landschaft des siebenzackigen Kammes“ und mit einer Ausstellung von Nähmaschinen der Firma Minerva.

Das Boskovicer Museum hat auch externe Expositionen. In der Synagoge Major sieht man die Exposition der Judenstadt von Boskovice. Die einmalige Ausstellung historischer landwirtschaftlicher Maschinen ist im Gebäude SOŠ und SOU André Citroën auf dem Platz 9. Mai untergebracht. Die Sammlung beinhaltet landwirtschaftliche Maschinen böhmischer und mährischer Fabrikate aber auch Maschinen ausländischer Hersteller.

16 | Část nové výstavní expozice v Muzeu regionu Boskovicka | Part of the new exposition in the Boskovice District Museum
| Teil der neuen Ausstellung im Museum Boskovicka

17 | Rezidence na ulici Hradní | The residence on Hradní Street | Residenz in der Hradní Straße

18 | Expozice Historické zemědělské stroje | Exposition of historical agricultural machinery
| Die Ausstellung historischer landwirtschaftlicher Maschinen

19 | Synagoga maior | Synagogue Major | Die Synagoge Major

KLÁŠTER

V roce 1756 postavil za hraběte Leopolda Dietrichsteina boskovický stavitel Vavřinec Merta podle vlastních plánů panský špitál, zrušený v roce 1848. V roce 1857 ve stejné budově založil Alfons Friedrich Mensdorff-Pouilly klášter milosrdných sester a povolal do něj sestry kongregace sv. Vincence de Paula. Později byla budova zvýšena o další podlaží a získala charakteristické ozdobné výžky na obou koncích budovy. V roce 1888 byla v klášteře zřízena mateřská škola, která zde vydržela více než sto let. Řádové sestry z kláštera odešly v roce 1950.

V současnosti budovu opět vlastní rodina Mensdorff-Pouilly, která ji v roce 2012 přebudovala na hotel a restauraci Pod zámek.

THE CONVENT

In 1756 the Count Leopold Dietrichstein had a manorial hospital built on today's Hradní Street, which was then closed down in 1848. In 1857 Alfons Friedrich, Count Mensdorff-Pouilly founded a convent for the order of the Sisters of Mercy. In 1880 a nursery school was established in the convent which lasted there for more than a hundred years. Nuns left the convent in 1950.

Nowadays the building is owned by the Mensdorff-Pouilly family who, in 2012, rebuilt it as the Hotel and Restaurant "Pod zámek" (Below the Chateau).

DAS KLOSTER

Im Jahre 1756 wurde in der heutigen Hradní Strasse von Graf Leopold Dietrichstein ein Herrenspital gebaut, dieses wurde 1848 aufgelöst. 1857 wurde hier von Alfons Friedrich Mensdorff-Pouilly ein Kloster der Barmherzigen Schwestern gegründet. 1880 wurde im Kloster ein Kindergarten eingerichtet, der hier mehr als 100 Jahre bestand. Die Ordensschwestern verliessen das Kloster im Jahre 1950.

Heute gehört das Gebäude der Familie Mensdorff-Pouilly, die es im Jahre 2012 zu dem Hotel und Restaurant „Pod zámek“ (Unterm Schloss) umbaute.

20 | Hotel a restaurace Pod zámek na ulici Hradní | Hotel and Restaurant Pod zámek on Hradní Street
| Hotel und Restaurant Pod zámek „Unterm Schloss“ in der Hradní Strasse

ZÁMEK BOSKOVICE

Empírový klenot Moravy

Jan Bohuš ze Zástřizl a jeho žena Zuzana Kateřina Liborie Prakšická ze Zástřizl založili v roce 1682 v Boskovicích klášter řádu dominikánů. Pro stavbu kláštera bylo vybráno místo pod hradním kopcem, jemuž se říkalo Sychrov. Klášter byl v roce 1784 Josefem II. zrušen.

Budova konventu byla využita v letech 1819–1826 k přestavbě na empírový zámek. Záměr vystavět v Boskovicích komfortnější sídlo, než jakým byla tzv. rezidence, pojal František de Paula Dietrichstein, k vlastní stavbě však došlo až za Františka Xavera z Dietrichsteinu. Budova konventu byla zvýšena o jedno patro, místnosti v patře a přízemí byly upraveny pro obytné účely. Trojramenným schodištěm ve východním křídle jsou zpřístupněny reprezentační prostory v prvním patře, z nichž ústřední je hudební sál zabírající dvě poschodí. Ve stavebních úpravách zámku pokračovala rodina Mensdorff-Pouilly.

V současnosti zámek vlastní rodina Mensdorff-Pouilly a je veřejnosti přístupný.

21 | Interiéry zámku Boskovice | Interiors of Chateau Boskovice | Interieur des Schlosses Boskovice

CHATEAU BOSKOVICE

The Empire gem of Moravia

Jan Bohuš of Zástřizl and his wife Zuzana Kateřina Liborie Prakšická of Zástřizl founded a Dominican monastery in Boskovice in 1682. The monastery was closed down in 1784 and the building was used for the building of an Empire style chateau in the first third of the 19th century.

Today three flights of steps in the east wing of the chateau allow the public to access the representative rooms, the main room being the music hall taking up two storeys. Today the chateau is owned by the Mensdorff-Pouilly family.

DAS SCHLOSS BOSKOVICE

Ein Empire-Juwel Mährens

Jan Bohuš von Zástřizl und seine Frau Zuzana Kateřina Liborie Prakšická von Zástřizl gründeten im Jahre 1682 in Boskovice ein Dominikanerkloster. Das Kloster wurde 1784 aufgelöst und das Gebäude wurde zum Bau eines Empire-Schlusses im ersten Drittel des 19. Jahrhunderts genutzt.

Heute sind über die dreiarmigen Treppenaufgänge die repräsentativen Räume im ersten Stock im östlichen Flügel der Öffentlichkeit zugänglich. Der zentral-gelegene Musiksaal nimmt zwei Stockwerke ein. Das Schloss gehört der Familie Mensdorff-Pouilly.

22 | Interiéry zámku Boskovice | Interiors of Chateau Boskovice | Interieur des Schlosses Boskovice

23 | Zámek Boskovice | Chateau Boskovice | Schloss Boskovice

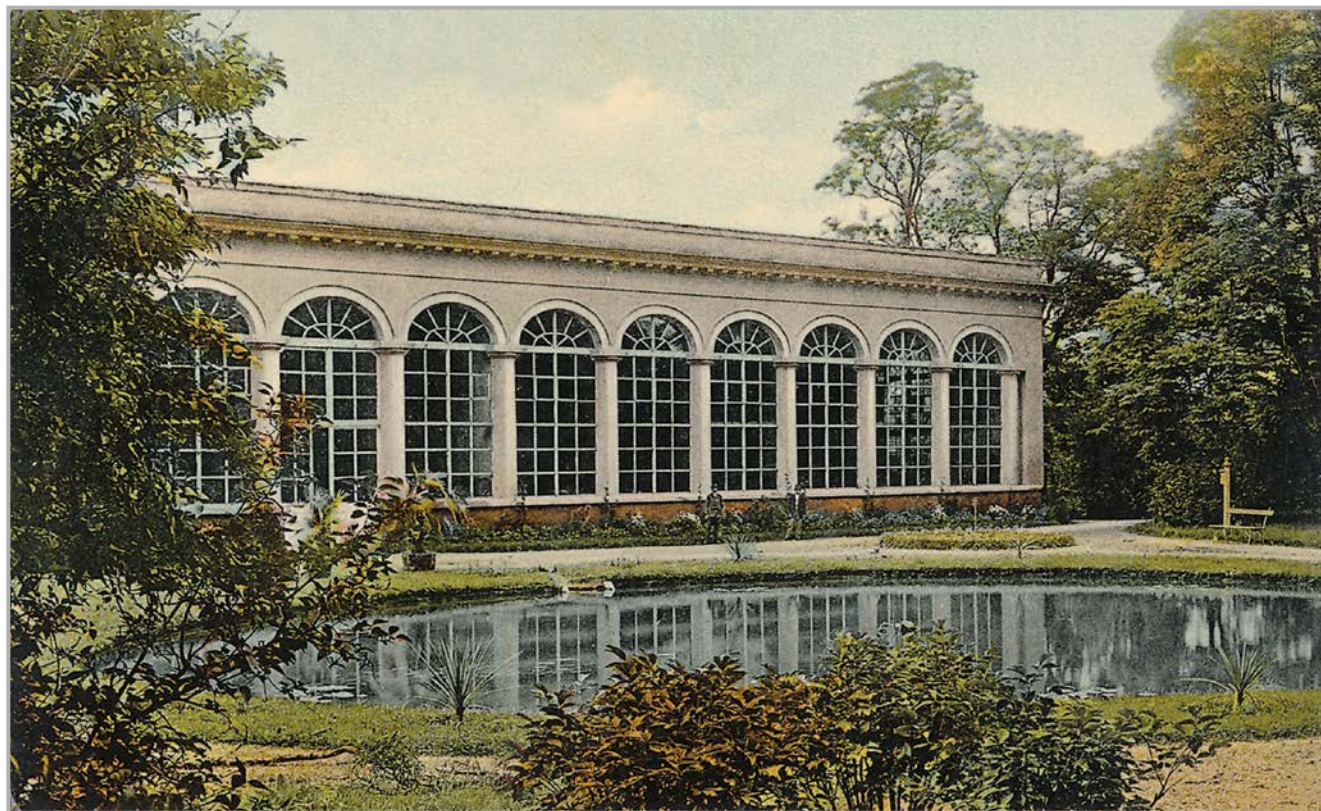

25 | Před skleníkem roste státem chráněný památný strom – jinan dvoulaločný | A state protected ginkgo tree in front of the greenhouse | Vor dem Glashaus steht ein staatlich geschützter Ginkgobaum

26 | Historické foto zámeckého sleníku | A historical photo of the chateau greenhouse | Historische Aufnahme des Schlossglashauses

ZÁMECKÝ SKLENÍK

Nachází se v parku východně od zámku. Byl postaven v roce 1829 jako zámecká oranžérie pro pěstování teplomilných rostlin. Typické jsou prosklené arkády směřující na jih do parku s kruhovým jezírkem.

Od roku 1953 slouží budova pro kulturní účely. Zásadní rekonstrukcí prošel zámecký skleník v roce 2002 a stal se reprezentativním městským zařízením pro pořádání kulturních a společenských akcí.

THE CHATEAU GREENHOUSE

It can be found in the park east of the chateau. It was built in 1829 as the chateau's orangery for the growing of thermophilic plants. Typical glass arcades are oriented to the south into the park with a round pond.

Since 1953 it has been used for cultural purposes. A state protected ginkgo tree grows right next to the greenhouse.

DAS SCHLOSSGLASHAUS

Das Schlossglashaus befindet sich im Park östlich vom Schloss. Es wurde im Jahre 1829 als Treibhaus für den Anbau von wärmeliebenden Gewächsen gebaut. Typisch sind die nach Süden auf den Park ausgerichteten verglasten Arkaden mit einem runden vorgelagerten Teich.

Seit 1953 wird es für kulturelle Zwecke genutzt. Neben dem Treibhaus steht ein staatlich geschützter Ginkgobaum.

27 | Pohled na zámek od skleníku | The chateau as seen from the greenhouse | Blick auf das Schloss vom Glashaus aus

HLAVNÍ NÁMĚSTÍ A RADNICE

Hlavní náměstí v Boskovicích je charakteristické svým nepravidelným tvarem. Jeho maximální šířka je 45 metrů, délka činí 140 metrů. K dalším zvláštěnostem patří poměrně velký podélný sklon náměstí. V současnosti je pojmenováno po prvním československém prezidentu T. G. Masarykovi – Masarykovo náměstí. V horní části náměstí dominuje budova radnice a ve spodní části kostel sv. Jakuba St.

Radnice byla jednou z nejdůležitějších budov ve městě, sídlem samosprávy města a probíhala v ní jednání městské rady, byly zde uloženy nejdůležitější dokumenty a knihy týkající se správy města. Na radnici zasedal městský soud, ve sklepeních radniční budovy bývala mučírna a také vinný šenk. Před radnicí stával pranýř, k němuž byli přivazováni odsouzenci.

Zásadními přestavbami prošla radnice v letech 1567 a 1859. V letech 1851–1960 sídlil v prostorách radniční budovy okresní soud, přízemní prostory byly po roce 1900 upraveny k obchodním a živnostenským účelům. V zadní části radniční budovy byla zřízena věznice a byt dozorce.

V roce 1958 byla budova radnice zapsána do státního seznamu nemovitých kulturních památek. Ochoz radniční věže byl veřejnosti zpřístupněn 15. 9. 2010 a vyhlídka z něj se stala další turistickou atrakcí pro návštěvníky města.

Štíhlá čtyřboká věž se zkosenými hranami je vysoká 41,5 m, výška k podlaze ochozu je 22,3 m. Na ochoz vede celkem 106 schodů, z toho 45 do půdního prostoru a 61 ve věži radnice. Pata věže radnice se nachází v nadmořské výšce 388,45 m, střed makovice je již ve výšce 430 m n. m.

V současnosti v budově radnice sídlí Městský úřad Boskovice, Městské informační středisko Boskovice a Informační centrum Boskovicka a Galerie Otakara Kubína.

THE MAIN SQUARE AND THE TOWN HALL

The main square in Boskovice is characterized by its irregular shape. Its maximum width is 45 metres; its length is 140 metres.

The upper part of the square is dominated by the town hall and the lower part by the Church of St James the Elder. The town hall was constructed in the 15th century. In 1859 it was completely rebuilt. The town hall's tower was opened to the public on 15th September 2010, and the view from the tower has become another tourist attraction for the visitors of the town.

The narrow four-sided tower with bevelled edges is 41.5 metres high; the height to the gallery's floor is 22.3 metres. The total of 106 steps lead up to the gallery. Today the Boskovice Municipal Authority, the Town information Centre, the Information Centre of the Boskovice District and the Otakar Kubín's gallery, all have their seat in the town hall building.

DER HAUPTPLATZ UND DAS RATHAUS

Der Hauptplatz von Boskovice wird durch seine unregelmässige Form charakterisiert. Die maximale Breite beträgt 45 m, die Länge 140 m.

Der obere Teil des Platzes wird vom Rathaus dominiert, der Untere von der Kirche des Hl. Jakob d. Älteren. Das Rathaus wurde im 15. Jahrhundert gebaut. Im Jahre 1859 wurde es komplett umgebaut. Der Rundgang vom Rathhausturm wurde der Öffentlichkeit am 15. 9. 2010 zugänglich gemacht und die Aussicht von diesem Turm wurde zu einer neuen Touristenattraktion für die Besucher der Stadt.

Der schlanke vierseitige Turm mit abgeschrägten Kanten ist 41,5 m hoch, die Höhe zum Boden des Rundgangs beträgt 22,3 m. Die Treppe zum Rundgang hat 106 Stufen. Heute haben in dem Gebäude die Stadtverwaltung von Boskovice, das städtische Informationszentrum, das Informationszentrum von Boskovicka und die Galerie Otakar Kubín ihren Sitz.

30 | Zimní panorama Masarykova náměstí | Winter panorama of the Masaryk Square | Winterliches Panorama des Masaryk Platzes

31 | Centrální náměstí v Boskovicích v roce 1908 | The central square in Boskovice in 1908
Zentraler Platz in Boskovice 1908

32 | Masarykovo náměstí s radnicí | Masaryk Square | Masaryk Platz

33, 34 | Dolná časť Masarykova námestia dominuje kostol sv. Jakuba St.
 | The lower part of the Masaryk Square is dominated by the Church of St. James the Elder
 | Der untere Teil des Masaryk Platzes wird von der Kirche des Hl. Jakob d. Älteren dominiert

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY

| RELIGIOUS MONUMENTS | KIRCHENDENKMÄLER

35 | Interiér kostela sv. Jakuba St. | The interior of the Church of St. James the Elder
 | Interieur der Kirche des Hl. Jakob d. Älteren

KOSTEL SV. JAKUBA STARŠÍHO

Existence tohoto farního kostela je nepřímo doložena z konce 14. století. Kostel měl původně tři věže, hlavní čtverhranná věž byla vysoká 60 metrů. Při požárech (v letech 1566 a 1772) kostel společně s velkou částí města vyhořel. Následně byl obnoven a v letech 1845–1847 novogoticky upraven stavitelem Simonem Kronfusem podle návrhu vídeňského sochaře Andrease Schrotha. Klenba trojlodního kostela spočívá na osmi opěrných sloupech, uvnitř je rozmístěno pět oltářů. V interiéru kostela se nachází vzácné renesanční mramorové náhrobky. Po přestavbách kostelu dominuje 41 metrů vysoká věž, jejíž nejvyšší gotická část již nebyla po požáru v roce 1772 obnovena.

| CHURCH OF ST JAMES THE ELDER

Indirectly the existence of this parish church dates back to the end of the 14th century. In 1566 the church together with a great part of the town burnt down, just as in 1772. Subsequently it was renewed and in the years 1845–1847 adapted in a neogothic style by a builder Simon Kronfus according to a design by a Vienna sculptor Andreas Schroth. Since that reconstruction the church has been dominated by a 41m high tower.

| DIE KIRCHE VOM HL. JAKOB D. ÄLTEREN

Die Existenz dieser Pfarrkirche ist für das Ende des 14. Jahrhunderts nachgewiesen. Im Jahre 1566 ist die Kirche zusammen mit einem grossen Teil der Stadt verbrannt, ebenso wie im Jahre 1772. Anschließend wurde sie 1845–1847 vom Baumeister Simon Kronfus nach dem Plan des Wiener Bildhauers Andreas Schroth im neugotischen Stil erneuert. Seit diesem Umbau der Kirche dominiert der 41 m hohe Turm.

36 | Kostel sv. Jakuba St. – hlavní vchod | Church of St. James the Elder – Main entrance to the church
| Kirche des Hl. Jakob d. Älteren – Haupteingang

37 | Sochy Cyrila a Metoděje
na hlavním portálu u vstupu
do kostela
| Statues of the saints Cyril and
Methodius on the main portal
at the entrance to the church
| Die Statuen von Kyrill und
Method am Hauptportal beim
Eingang zur Kirche

EVANGELICKÝ KOSTEL

Kostel Českobratrské církve evangelické v Boskovicích byl postaven v roce 1941 podle plánů místního stavitele Karla Fabiánka. Jde o jednoduchou stavbu ovlivněnou soudobými architektonickými trendy. Věž kostela je zakončena kalichem spočívajícím na bibli. Stavba byla realizována poté, když v průběhu 20. a 30. let výrazněji početně vzrostla evangelická komunita v Boskovicích, jež původně docházela na bohoslužby do nedalekých Vanovic.

Evangelický kostel je dokladem moderní architektury v Boskovicích a je zaregistrován jako kulturní památka.

| EVANGELICAL CHURCH

The Evangelical Church of Czech Brethren in Boskovice was built in 1941 according to the plans of a local builder Karel Fabiánek. The church's tower is topped by a chalice standing on a bible.

The Evangelical Church is a monument of modern architecture in Boskovice and it is registered as a cultural monument.

| DIE EVANGELISCHE KIRCHE

Die Evangelische Böhmisches Brüderkirche in Boskovice wurde 1941 nach den Plänen des hiesigen Architekten Karl Fabiánek gebaut. Auf dem Turm der Kirche steht ein Kelch, der auf der Bibel fußt.

Die Evangelische Kirche ist ein Denkmal moderner Architektur in Boskovice und steht auch in der Liste der Kulturdenkmäler.

38 | Evangelický kostel | Evangelical Church | Evangelische Kirche

39 | Veřejnosti přístupný park u kostela Věch svatých | The park at the All Saints Church accessible to the public
 | Der für die Öffentlichkeit zugängliche Park bei der Allerheiligen Kirche

40 | Kostel Věch svatých – interiér | All Saints Church – the interior
 | Die Allerheiligen Kirche – Interieur

41 | Kostel Věch svatých – vchod
 | All Saints Church – gate
 | Die Allerheiligen Kirche – Pforte

KOSTEL VĚCH SVATÝCH

Filiální kostel Věch svatých je podélná jednolodní stavba s kněžištěm. První písemný doklad o kostele je z roku 1505. Po roce 1838 byla prodloužena loď k západu téměř na dvojnásobek původního rozsahu. Kostel byl v roce 1916 poškozen požárem, ale znovu opraven. Od roku 1948 byla dřívější hudební kruchta nahrazena novou a v roce 1977 byla provedena celková oprava kostela.

Kovaná kazatelna z roku 1626 se znaky Václava ml. ze Zástřizl a jeho ženy sem byla přenesena z farního kostela sv. Jakuba St. při úpravách v 19. století. V interiéru jsou sochy Cyrila a Metoděje od Leopolda Schmidta.

Kostel obklopoval hřbitov, který byl údajně založen v roce 1786 a uzavřen v roce 1968. Z něj se dochovaly jen hroby u vchodu do kostela, mezi nimi i hrob P. Aloise Slováka, boskovického rodáka, pedagoga a kněze, který se zasadil o vybudování památníku Mohyla míru na bojišti u Slavkova.

Prostor za kostelem byl upraven jako park. Interiér kostela je přístupný jen při významných událostech.

| ALL SAINTS' CHURCH

The first mention of this church comes from the year 1505. The church was destroyed by fire in 1916, and in 1977 it was completely repaired.

In the past the church was surrounded by an ancient cemetery. Today you can relax in a nice park there. The interior of the church is open to the public only on special occasions.

| DIE ALLERHEILIGEN KIRCHE MIT DEM FRIEDHOF

Die erste Erwähnung dieser Kirche stammt aus dem Jahr 1505. Die Kirche brannte 1916 aus, 1977 wurde sie komplett renoviert. In der Vergangenheit befand sich um die Kirche herum ein uralter Friedhof. Heute ist hier ein wunderbarer Park, in dem man sich ausruhen kann. Die Kirche ist nur zu besonderen Anlässen zugänglich.

42 | Kostel Věch svatých | All Saints Church | Die Allerheiligen Kirche

43 | Kaple Panny Marie Bolestné – interiér | The chapel of Panny Marie Bolestné (Holy Mary of Sorrows) – the interior
| Kapelle Maria Schmerzen – Interieur

44 | Kaple Panny Marie Bolestné | The chapel of Panny Marie Bolestné (Holy Mary of Sorrows) | Kapelle Maria Schmerzen

KAPLE PANNY MARIE BOLESTNÉ

V městské části Bělá stojí novogotická kaple zasvěcená Panně Marii Bolestné, kterou dal v roce 1873 postavit Alfons Friedrich Mensdorff-Pouilly. Vnitřní prostor kaple je vyzdoben jednoduchým oltářem, za nímž na stěně visí velký obraz s námětem Ukřižování Krista neboli Kalvárie, pod křížem stojí spolu s evangelistou Janem také Panna Maria Bolestná. Kaple je přístupná nepravidelně při různých akcích.

THE CHAPEL OF PANNY MARIE BOLESTNÉ (Holy Mary of Sorrows)

In the local district Bělá, Alfons Friedrich, Count Mensdorff-Pouilly had a neogothic chapel sacred to the Virgin Mary built in 1873. The chapel is accessible irregularly.

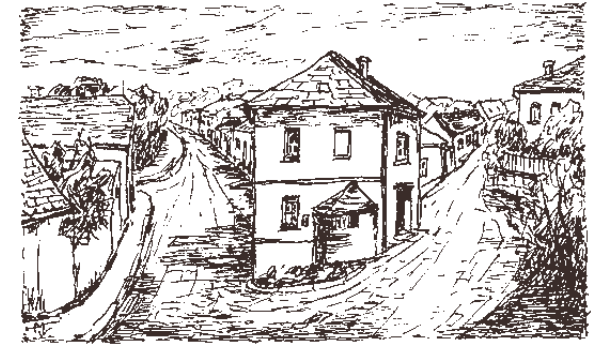
DIE KAPELLE JUNGFRAU MARIA SCHMERZ

Im Stadtteil Bělá befindet sich die der Jungfrau Maria Schmerz geweihte neugotische Kapelle, welche 1873 Alfons Friedrich Mensdorff-Pouilly errichten ließ. Die Kapelle ist nur gelegentlich geöffnet.

ŽIDÉ V BOSKOVICÍCH

JEWS IN BOSKOVICE

DIE JUDEN IN BOSKOVICE

ŽIDOVSKÁ ČTVRŤ BOSKOVICE

První zpráva o usídlení Židů v Boskovicích pochází z doby kolem roku 1343. Uzavřené židovské město (ghetto) vzniklo však až po roce 1727. Bylo odděleno dvěma branami z poloviny 18. století (třetí vznikla po roce 1823) a několika řetězy.

První úplné sčítání boskovické obce z roku 1727 udává počet Židů 1531. Maxima dosáhla židovská obec po emancipaci roku 1857, kdy zde žilo 1810 Židů, domovské právo zde mělo 2 018 Židů. V roce 1851 se stal zdejší rabín Abraham Placzek zemským rabínem na Moravě a byl jím až do smrti v roce 1884. Za první republiky žilo v Boskovicích 400 Židů. Dne 15. 3. 1942 bylo odvečeno celkem 458 Židů z Boskovic a okolí do koncentračních táborů, z nichž se vrátilo jen 14. V současnosti již v Boskovicích Židé nežijí.

V židovské čtvrti stálo asi 100 domů rozdělených na 138 jednotek. Vzhled domů poznamenaly četné požáry, zejména katastrofa 1. 5. 1823, kdy shořely dvě třetiny obce. Dnes je židovská čtvrť součástí Městské památkové zóny Boskovice a je chráněna jako výjimečný urbanistický celek. Díky péči vlastníků domů jsou zde krásná a tajemná zákoutí, stylové restaurace a kavárny.

THE JEWISH QUARTER IN BOSKOVICE

The first reference to Jewish settlement in Boskovice comes from the 16th century. The enclosed Jewish town (the ghetto) came to existence after the year 1727. 1,531 Jews lived there in that year.

On 15. 3. 1942 the total of 458 Jews were deported off to concentration camps, and only 14 of them returned. Today there are no Jews living in Boskovice.

DAS JÜDISCHE VIERTEL IN BOSKOVICE

Die erste Nachricht über eine Ansiedlung von Juden in Boskovice stammt aus dem 16. Jahrhundert. Eine abgeschlossene Judenstadt (Getto) entstand nach 1727. In diesem Jahr lebten hier 1531 Juden.

Am 15. 3. 1942 wurden aus Boskovice und Umgebung insgesamt 458 Juden in Konzentrationslager deportiert. Von ihnen kamen nur 14 zurück. Heute leben keine Juden in Boskovice.

45 | Káfirna a čajovna na ulici Zborovská | A coffee and tea shop on Zborovská Street
| Café und Teestube in der Zborovská Strasse

50 | Náhrobky na židovském hřbitově | Headstones in the Jewish cemetery | Grabmäler auf dem Judenfriedhof

51 | Jediná dochovaná synagoga maior v Boskovicích | The only preserved synagogue maior in Boskovice
| Die einzige erhaltene Synagoge maior in Boskovice

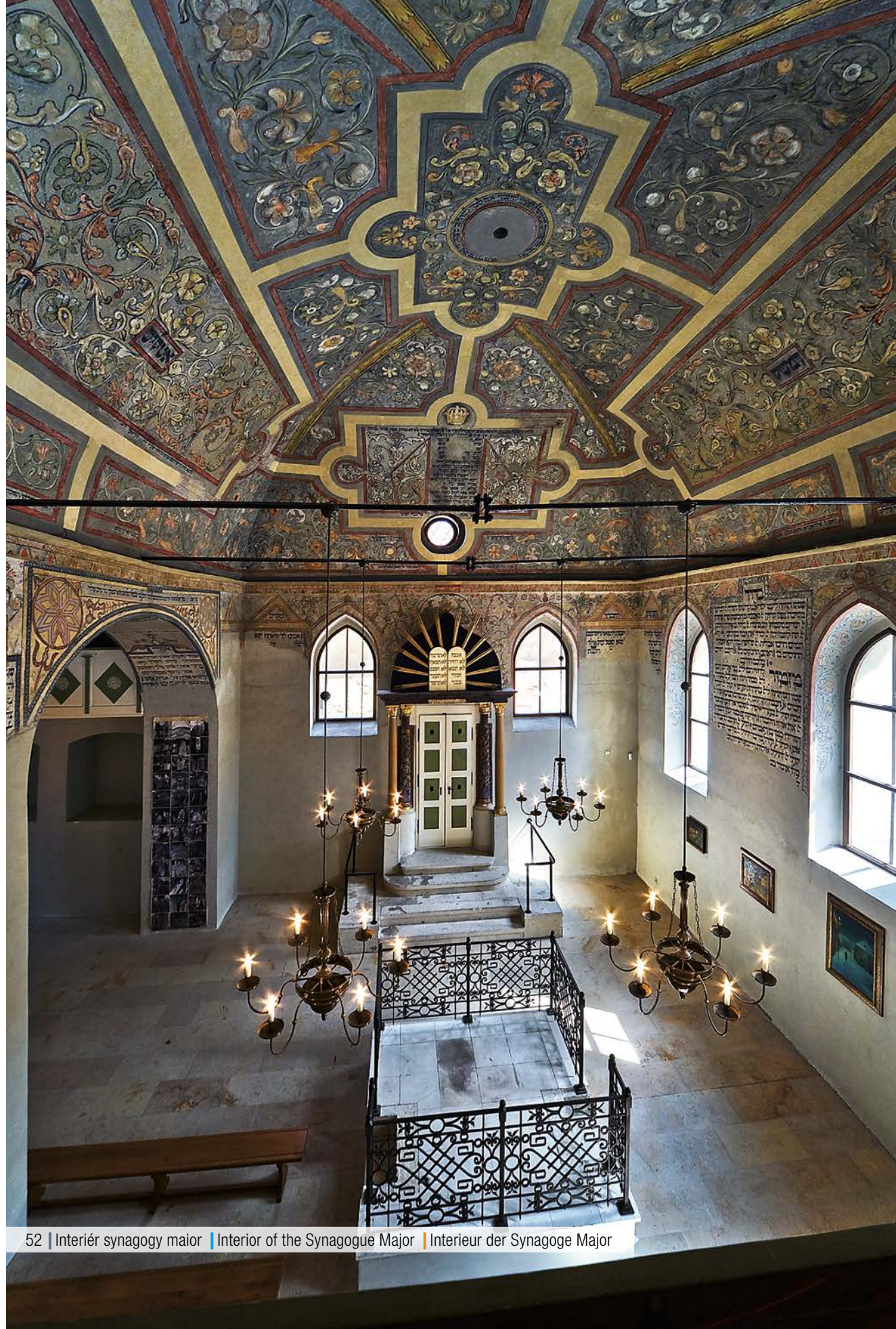

47 | Židovský obecní dům na Bílkově ulici
| The "Jewish community building"
| Die „Jüdische Gemeindehaus“

48 | Zákoutí v židovské čtvrti
| A secluded spot in the Jewish Quarter
| Ein Winkel im Judenviertel

49 | Brána do židovské čtvrti z Hradní ulice
| A gate to the Jewish Quarter from
Hradní Street
| Tor ins Judenviertel in der Hradní Strasse

52 | Interiér synagogy maior | Interior of the Synagogue Major | Interieur der Synagoge Major

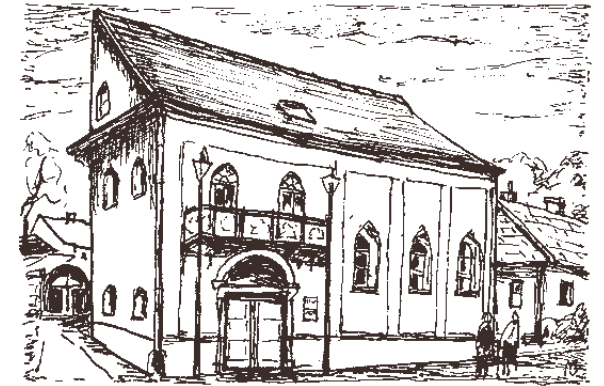
SYNAGOGA MAIOR A MIKVE

Synagoga maior (větší) je díky nástěnným malbám ze 17. a 18. století unikátní památkou evropského významu. Pro židovskou obec ji v roce 1639 vystavěl původem italský stavitel Silvestr Fiota z Chiavenny, v té době boskovický měšťan. V roce 1698 byla synagoga rozšířena o severní přístavbu.

Synagoga v Boskovicích procházela dlouhým vývojem a byla mnohokrát upravována. Za okupace sloužila budova jako skladiště nábytku, šatstva a knih – věcí násilně odebraných židovským obyvatelům Boskovic. Po roce 1945 byla dále využívána jako skladiště.

V letech 1989–2001 prošla synagoga maior celkovou stavební rekonstrukcí péčí Městského úřadu Boskovice a Židovské obce v Brně. Synagoga je přístupná veřejnosti, konají se zde hudební vystoupení a umělecké výstavy.

V roce 2002 byla naproti synagoze, ve sklepě domu U Templu č. 3/5, objevena židovská očištná a rituální lázeň (mikve). Veřejnosti byla zpřístupněna v roce 2005.

| SYNAGOGUE MAJOR AND THE MIKVEH

The Synagogue Major is a unique monument of European importance for its paintwork on walls from the 17th and 18th centuries.

The Synagogue was built for the Jewish community in 1639 by an Italian builder Silvestr Fiota from Chiavenna.

In the years 1989–2001 synagogue Major underwent a complete reconstruction. Music performances and art exhibitions take place in the Synagogue Major.

The Jewish purification and ritual bath – mikveh, is accessible in the cellar of the house U Templu no. 3/5 opposite the Synagogue Major.

| DIE SYNAGOGUE MAJOR UND DAS MIKWE

Die Synagoge Major ist wegen ihrer Wandmalereien aus dem 17. und 18. Jahrhundert ein einmaliges Denkmal von europäischer Bedeutung. Der italienische Baumeister Silvestr Fiota von Chiavenny erbaute die Synagoge für die jüdische Gemeinde im Jahre 1639.

In den Jahren 1989–2001 wurde die Synagoge Major komplett restauriert. In der Synagoge finden Musikveranstaltungen und Kunstausstellungen statt.

Im Keller des Hauses U Templu č. 3/5 gegenüber der Synagoge Major kann man ein traditionelles jüdisches Tauchbad, eine Mikwe, besichtigen.

53 | Synagoga maior | Synagogue maior | Synagoge maior

54 | Mikve | Mikveh | Mikwe

ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Boskovický židovský hřbitov je umístěn na jihozápadním okraji města v poměrně příkrém svahu pod zámek-kou oborou. Celková rozloha hřbitova 14 528 metrů čtverečních ho řadí mezi nejrozsáhlejší židovské hřbitovy v České republice. Na hřbitově je přes dva a půl tisíce náhrobků. Nejstarší zjištěný náhrobek pochází z konce 17. století, k nejvýznamnějším patří barokní náhrobky tzv. jihomoravského či mikulovského typu z poloviny 18. století.

Na hřbitově jsou náhrobky významných osobností zdejší židovské obce, leží zde především učení rabíni Sa-muel ha-levi Kolin (řečený Machcít ha-šekel, zemřel 1806), Mose ben Hirš ha-levi Ungar (zemřel 1814) a Abraham Placzek (zemřel 1884), dále např. Cebi Hirš, představený židovské obce (zemřel 1756).

Boskovický židovský hřbitov je památkově chráněn a společně se hřbitovy v Mikulově, Holešově a Třebíči je na Moravě pro své hodnoty ceněn nejvýše. Svou starobylostí se řadí k unikátním památkám svého druhu u nás.

THE JEWISH CEMETERY IN BOSKOVICE

The total area of the cemetery of 14, 528 square metres places it among the largest Jewish cemeteries in the Czech Republic. About two and half thousand headstones can be found in the area of the cemetery. The oldest known gravestone dates back to 1670.

The Boskovice Jewish cemetery is a protected monument and its ancient character makes it one of the unique monuments of its kind in the Czech Republic.

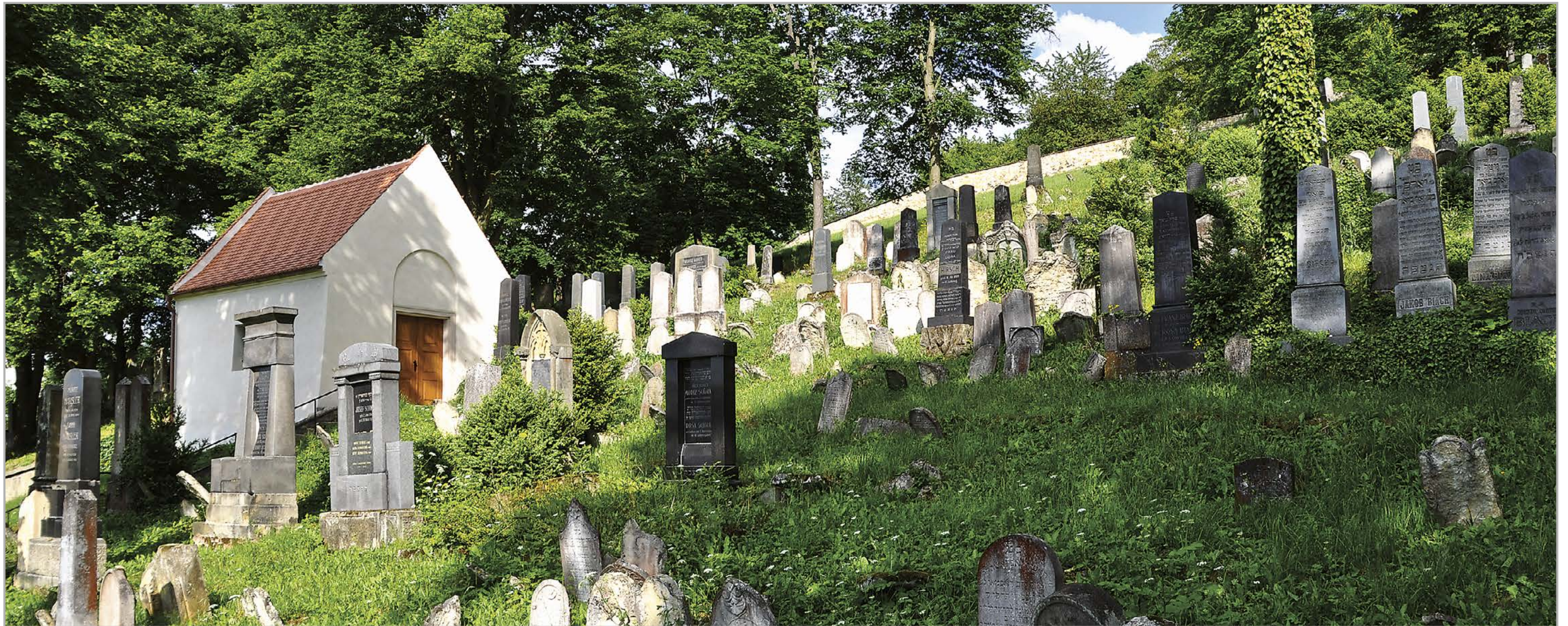
DER JUDENFRIEDHOF VON BOSKOVICE

Mit einer Gesamtfläche von 14 528 qm gehört der Friedhof zu einem der ausgedehntesten Judenfriedhöfe der Tschechischen Republik. Auf dem Gelände des Friedhofs befinden sich ca. Zweieinhalbtausend steinerne Grabmäler. Das älteste ermittelte Grabmal stammt aus dem Ende des 17. Jahrhunderts.

Der Bokovicer Judenfriedhof ist denkmalgeschützt und gehört mit seiner Altertümlichkeit zu den einmaligen Denkmälern bei uns.

55 | Židovský hřbitov v Boskovicích a zrekonstruovaná márnice (2015)

Jewish cemetery in Boskovice and renovated mortuary | Judenfriedhof in Boskovice und renovierten Leichenhalle

56 | Maketa pergamenového rukopisu Boskovické bible je vystavena v expozici Muzea regionu Boskovicka
 | A model of the parchment manuscript of the Boskovice bible is displayed at the exposition of the Boskovice District Museum
 | Kopie der Pergament Handschrift der Boskovicer Bibel, ausgestellt im Museum

BOSKOVICKÁ BIBLE

Boskovická bible pochází z doby kolem roku 1415 a je nazvána podle prvního známého majitele Václava Černo-horského z Boskovic a na Třebové (zemřel 1569), dříve byla známa pod názvem Bible olomoucká.

Jde o rukopisnou knihu o rozměrech 45,5 x 33 cm, o 537 pergamenových foliích, vazba je pozdější – renesanční, dřevěné desky jsou potaženy kůží se slepotiskem (s datem 1539). Je napsána gotickou minuskulou ve dvou sloup-cích, text je psán česky dvěma písaři. Bible je vyzdobena více než 80 iluminacemi, z nichž 21 je nedokončených, zachovaných jen v podkresbě. Obsahem rukopisu je text bible – Starý a Nový zákon, a poněkud neobvykle zařa-zený Husův kratší výklad na Desatero.

Kolem roku 1565 daroval Václav Černohorský bibli svému úředníkovi Hendrychu Reychenbochovi. Později bibli nějaký čas vlastnila hraběnka Alžběta z Tovarů, která ji koncem 16. století věnovala brněnským jezuitům. Po zrušení jezuitského řádu roku 1773 se bible dostala do olomoucké lyceální knihovny, v současnosti Vědecké knihovny v Olomouci, kde je uložena dodnes.

Občanské sdružení Pecten, ve spolupráci s městem Boskovice a dalšími partnery, dalo zhotovit v letech 2010–2012 maketu Boskovické bible, která je vystavena ve stálé expozici Muzea regionu Boskovicka.

THE BOSKOVICE BIBLE

The Boskovice bible is called after its first known owner Václav Černohorský of Boskovice and on Třebová.

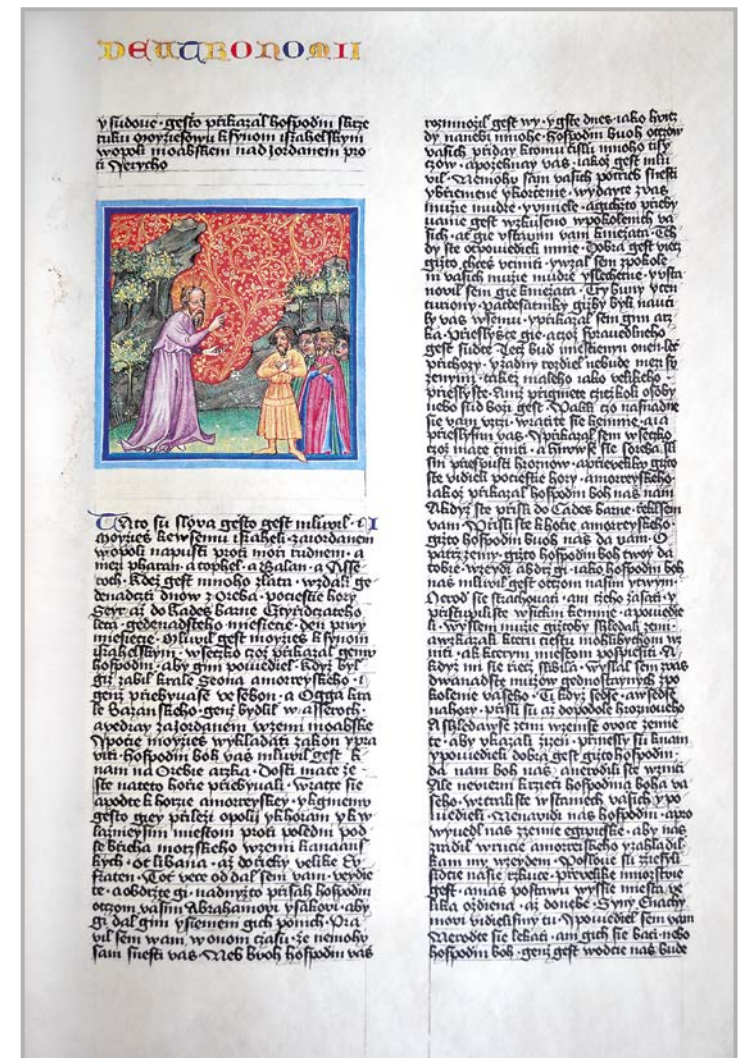
It is a handwritten book sized 45.5x33 cm, with 537 parchment sheets. The Bible is adorned with more than 80 illuminations.

The manuscript contains the text of the bible – Old and New Testament. The original copy is deposited in the Scientific Library in Olomouc.

A model of the Boskovice bible has been displayed in the Museum of Boskovice District since 2012.

DIE BOSKOVICER BIBEL

Die Boskovicer Bibel wurde benannt nach ihrem ersten bekannten Besitzer Václav Černohorský von Boskovice und Třebov. Es handelt sich um ein handgeschriebenes Buch, 45,5 x 33 cm groß, mit 537 Pergamentfolio. Die Bible ist ausgeschmückt mit mehr als 80 Illuminationen. Inhalt der Handschrift ist der Bibeltext – Das Alte und Neue Testament. Das Original wird in der Wissenschaftlichen Bibliothek in Olomouc verwahrt. Seit 2012 wird ein Modell der Boskovicer Bibel im Museum Boskovice ausgestellt.

57 | Návštěva prezidenta T. G. Masaryka v Boskovicích v roce 1929 na obraze Pavla Bačovského
 | President T. G. Masaryk's visit in the painting by Pavel Bačovský (Boskovic, 1929)
 | Besuch des Präsidenten T. G. Masaryk auf einem Bild von Pavel Bačovský (Boskovic, 1929)

58 | Obrazy Otakara Kubína ve stejnojmenné galerii | Otakar Kubín's gallery in the town hall building
 | Galerie Otakar Kubín im Rathaus

PROSLAVILI BOSKOVICE

Ve městě Boskovice se narodila nebo žila řada známých osobností společenského, politického, uměleckého i vědeckého života. K nejvýznamnějším a světově nejznámějším patří Otakar Kubín-Coubine a Tomáš kardinál Špidlík.

Světově známý malíř **Otakar Kubín (Othon Coubine)** se narodil 22. 10. 1883 v Boskovicích a zemřel 17. 10. 1969 ve francouzském Simiane. Byl také grafik a sochař. Ve Francii žil od roku 1913, v období 1952–1964 se vrátil do Československa, ale zbytek života prožil opět ve Francii.

Prof. ThDr. Tomáš kardinál Špidlík se narodil 17. 12. 1919 v Boskovicích a zemřel 16. 4. 2010 v Římě, pochován je na Velehradě. Po uzavření českých univerzit vstoupil v roce 1940 do jezuitského řádu. V Maastrichtu v Holandsku byl v roce 1949 vysvěcen na kněze. Od roku 1951 do roku 1989 působil ve funkci spirituála české Papežské koleje sv. Jana Nepomuckého v Římě. V říjnu 2003 ho Svatý otec Jan Pavel II. jmenoval kardinálem. Čestným občanem města Boskovice byl jmenován 17. 10. 1996.

Dalšími známými osobnostmi z uměleckého života jsou malíři **František Řehořek** (1890–1982), **Pavel Bačovský** (1898–1980), **Josef Bieber** (1896–1970) a **Augustin Berger** (1861–1945), který byl baletním mistrem Národního divadla v Praze, Varšavě a Londýně, choreografem Metropolitní opery v New Yorku. **Karel Absolon** (1877–1960) byl významným badatelem krasových oblastí v Moravském krasu a Jihošlovanském krasu. **Alois Slovák** (1859–1930) byl ředitelem biskupského semináře v Brně a iniciátorem stavby „Mohyly míru“ na paměť bitvy u Slavkova. V židovské čtvrti se narodil německy píšící spisovatel židovského původu **Hermann Ungar** (1893–1929).

Město Boskovice také ve své historii jmenovalo mnoho čestných občanů města, například **Aloise Jiráska**, **Edvarda Beneše**, **Petra Bezruče**. První československý prezident **Tomáš Garrigue Masaryk** zavítal do Boskovic v neděli 16. 6. 1929. Prvním českým prezidentem, který navštívil Boskovice, byl **Václav Klaus** v roce 2007. V prosinci 2014 navštívil Boskovice prezident **Miloš Zeman**.

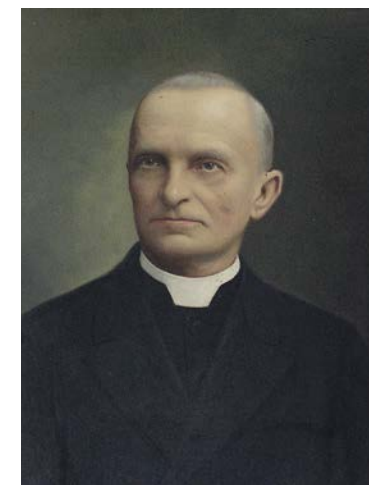
Z boskovických rodáků se čestným občanem stal také **Petr Bílka** (1820–1881) – vychovatel, ředitel a majitel významného výchovného ústavu ve Vídni. Byl vlastenec a pokrokový pedagog.

Zastupitelé města dne 10. 12. 2019 rozhodli, že se čestnými občany města stanou **Eva Morris** a **Hugo Mensdorff-Pouilly**.

V roce 2009 bylo v Boskovicích zavedeno ocenění Zasloužilý sportovec Boskovic a s tím spojené uvedení do Síně slávy sportovců Boskovic. Do roku 2015 toto ocenění získali **Olga Oldřichová – Šicnerová** (lehká atletika), **Ivan Čáni** (letecké modelářství), **Čestmír Sekanina** (vzpírání), **Vladimír Tlamka** (kuželky a bowling), **Miloš Meluzín** (volejbal), **Adolf Borek** (fotbal), **Ing. Bořivoj Huvar** (lední hokej), **Ing. Ilja Langer** (basketbal), **Miloš Gebel** (tenis), **Miloslav Bayer** (triatlón), **Jan Horák** (plavání). Za mimořádný přínos sportu byla oceněna **Adéla Šafářová**.

59 | Petr Bílka (1820–1881)

60 | Alois Slovák (1859–1930)

61 | Otakar Kubín-Coubine (1883–1969)

62 | Hermann Ungar (1893–1929)

63 | František Řehořek (1890–1982)

64 | Pavel Bačovský (1898–1980)

THEY'VE MADE BOSKOVICE FAMOUS

A number of famous people of the social, political, artistic and scientific life were born or have lived in the town of Boskovice. Among the most important and best-known ones are **Otakar Kubín-Coubine** and **Cardinal Tomáš Špidlík**.

Otakar Kubín-Coubine, a world-known painter, was born on 22.10. 1883 in Boskovice and died on 17. 10. 1969 in French Simiane. He was also a graphic artist and sculptor. He had lived in France since 1913, in the years 1952–1964 he returned to Czechoslovakia but he spent the rest of his life again in France.

Prof. ThDr. Tomáš Cardinal Špidlík was born on 17. 12. 1919 in Boskovice and died on 16. 4. 2010 in Rome and is buried in Velehrad. After the Czech universities had been closed down, he entered the Jesuit Order in 1940 and in 1949, in Maastrich, Holland, he took his holy orders. From 1951 to 1989 he worked as spiritual director in the Czech papal college Nepomucenum in Rome. In October 2003 the Holy Father Jan Pavel II appointed him a cardinal. He was named an honorary citizen of Boskovice on 17. 10. 1996.

Other important personalities from the artistic sphere of life are painters **František Řehořek** (1890–1982) and **Pavel Bačovský** (1898–1980).

Augustin Berger (1861–1945) was a ballet master with the National Theatre in Prague, Warsaw and London, a choreographer at the Metropolitan opera in New York.

Karel Absolon (1877–1960) was an important explorer of the karst areas in the Moravian Karst and the South-slavonic Karst.

Alois Slovák (1859–1930) was a director of the Episcopal seminary in Brno, a revivalist of the Czech Brno who initiated the building of the "Peace Memorial" to commemorate the famous battle of Slavkov (Austerlitz).

The Jewish Quarter was the birthplace of **Hermann Ungar** (1893–1929), a German author of Jewish origin.

SIE MACHTEN BOSKOVICE BERÜHMT

In der Stadt Boskovicewurden eine Reihe bekannter Persönlichkeiten des gesellschaftlichen, politischen, künstlerischen und wissenschaftlichen Lebens geboren oder lebten hier. Zu den bedeutendsten und weltbekannten gehören **Otakar Kubín-Coubine** und **Tomáš Kardinal Špidlík**.

Der weltbekannte Maler **Otakar Kubín-Coubine** wurde am 22. 10. 1883 in Boskovice geboren und starb am 17. 10. 1969 im französischen Simiane. Er war auch Grafiker und Bildhauer. In Frankreich lebte er seit 1913, in der Zeit von 1952 bis 1964 kam er zurück in die Tschechoslowakei, aber den Rest seines Lebens verbrachte er in Frankreich.

Prof. ThDr. Tomáš Kardinal Špidlík wurde am 17. 12. 1919 in Boskovice geboren und starb am 16. April 2010 in Rom, begraben wurde er in Velehrad. Nach Abschluss der tschechischen Universität im Jahre 1940 trat er dem Jesuitenorden bei. In Maastricht in Holland empfing er 1949 die Priesterweihe. Von 1951 bis 1989 war er Spiritual des Päpstlichen Kollegs Nepomucenum, des tschechischen Seminars in Rom. Im Oktober 2003 ernannte ihn Papst Johannes Paul II. zum Kardinal. Zum Ehrenbürger der Stadt Boskovice wurde er am 17. 10. 1996 ernannt.

Andere bekannte Persönlichkeiten aus dem künstlerischen Leben sind der Maler **František Řehořek** (1890–1982) und **Pavel Bačovský** (1898–1980). Augustin Berger (1861–1945) war Ballettmeister im Nationaltheater in Prag, Warschau und London und Choreograf an der Metropolitan Opera in New York.

Karel Absolon (1877–1960) war ein bekannter Forscher der Mährischen und Südslawischen Karstgebiete.

Alois Slovák (1859–1930) war Direktor des Bischöflichen Seminars in Brünn und Initiator des „Monuments des Friedens“ zum Gedenken an die Schlacht von Slavkov.

Im Judenviertel wurde **Hermann Ungar** (1893–1929), ein deutschschreibender Autor jüdischer Herkunft geboren.

65 | J. E. Tomáš kardinál Špidlík SJ (1919–2010)

66 | Tomáš kardinál Špidlík při své poslední návštěvě v Boskovicích v únoru 2004 vychází z kostela sv. Jakuba St.

Cardinal Tomáš Špidlík during his last visit in Boskovice in February 2004 leaving the Church of St. James the Elder

Tomáš Kardinal Špidlík kommt bei seinem letzten Besuch in Boskovice im Feb. 2004 aus der Kirche des Hl. Jakob d. Älteren

I MY TVOŘÍME HISTORII

WE ALSO CREATE HISTORY
AUCH WIR MACHEN GESCHICHTE

68 | Původní budova okresního úřadu, dnes sídlo MěÚ Boskovice a městské knihovny. V popředí socha T. G. Masaryka od L. Schmidta
 | The original building of the district council, today the seat of the Boskovice Municipal Authority and the town library
 | Das ursprüngliche Gebäude des Kreisamts, heute Sitz der Stadtverwaltung Boskovice und der städtischen Bücherei

SOUČASNÉ BOSKOVICE

Boskovice jsou moderním městem, které svůj rozvoj plně podřídilo spokojenému životu téměř 11 500 obyvatel. Ti žijí nejen v samotných Boskovicích, ale i v místních částech Mladkov, Hrádkov, Bačov a Vratíkov.

Do roku 1960 byly Boskovice okresním městem, po územněsprávní reformě v roce 2003 jsou Boskovice obcí s rozšířenou působností III. stupně. Spravují obvod s 50 000 obyvateli, kteří žijí v 72 obcích na dvou třetinách území okresu Blansko. Boskovice jsou známé jako město škol, výrobních podniků a nositel kulturních tradic.

Boskovice leží na střední Moravě, 40 km severně od Brna, v nadmořské výšce 380 metrů. Boskovice jsou obklopeny lesy Dražanské vrchoviny. Okolí města má letoviskový charakter, a tím se Boskovice staly centrem turistiky a relaxace, které nabízí zajímavé možnosti pro pěší turistiku, cykloturistiku a aktivní odpočinek.

Boskovice také nabízejí návštěvníkům ojedinělé spojení hradu a zámku, unikátní židovskou čtvrť se synagogou maior a židovský hřbitov.

| BOSKOVICE TODAY

Boskovice is a modern town which has fully devoted its development to the well-being of almost 11,500 inhabitants. They live not only in Boskovice but also in affiliated villages of Mladkov, Hrádkov, Bačov and Vratíkov.

Since 2003 Boskovice has been an administrative authority for a district with 50, 000 inhabitants living in 72 municipalities on the two-thirds of the Blansko district area. In modern history Boskovice is a town of schools, production plants and a bearer of cultural traditions.

The town's location – lying in the central Moravia, 40km north of Brno, on the border between Boskovice Gully and Dražany Highlands at an elevation of 380 metres – has made Boskovice also a centre of tourism and relaxation. A resort-like character of the area offers interesting options for hiking and cycling.

Boskovice offers its visitors what they cannot find elsewhere: extraordinary connection of a castle and a chateau, unique Jewish Quarter with Synagogue Major and a Jewish cemetery, Western City.

| BOSKOVICE HEUTE

Boskovice ist heute eine moderne Stadt, deren Entwicklung ganz dem zufriedenen Leben ihrer beinahe 11 500 Einwohner untergeordnet ist. Diese leben nicht allein in der Stadt, sondern auch in den angegliederten Gemeinden Mladkov, Hrádkov, Bačov und Vratíkov.

Wegen seiner Lage – Boskovice liegt in Mittelmähren, 40km nördlich von Brünn, an der Grenze der Boskovicer Furche und des Dražaner Berglandes in einer Höhe von 380m – wurde es auch zu einem Erholungs- und Touristenzentrum. Die Umgebung der Stadt hat Urlaubscharakter und bietet sowohl Wander- als auch Radtouristen interessante Möglichkeiten.

Boskovice bietet seinen Besuchern, was man anderswo nicht findet: eine beispiellose Verbindung von Burg und Schloss, ein einmaliges Judenviertel mit Synagoge Major und Judenfriedhof und eine Westerncity.

Wir begrüßen jeden, der zum ersten Mal nach Boskovice kommt.

Wir schätzen all jene, die nach Boskovice zurückkehren.

69 | Masarykovo náměstí v roce 2012 | Masaryk Square in 2012 | Masaryk Platz im Jahre 2012

71 | Ranní pohled na Boskovice z balónu
 | A morning view of Boskovice from a hot-air balloon
 | Blick auf Boskovice aus einem Ballon am Morgen

BOSKOVICE PEČUJÍ O ZDRAVÍ A SOCIÁLNÍ POTŘEBY OBČANŮ

Město Boskovice pečuje nejen o občany v aktivním věku, ale velkou pozornost věnuje i nemocným, seniorům a handicapovaným občanům.

Okresní nemocnice s poliklinikou v Boskovicích zahájila provoz v roce 1958. Od roku 2006 provozuje nemocnici společnost Nemocnice Boskovice, s.r.o., vlastněná městem Boskovice. Jde o moderní centrum poskytované zdravotní péče pro Boskovice a okolí.

Dětská léčebna pohybových poruch Boskovice se specializuje na léčbu onemocnění pohybového aparátu, zejména dětské mozkové obrny všech druhů a kombinací.

Městskou správu sociálních služeb Boskovice (MSSS) založilo město Boskovice v roce 1991 pro poskytování sociální péče občanům, kteří potřebují pomoc vzhledem ke zdravotnímu stavu nebo věku, anebo kteří bez pomoci společnosti nemohou překonat obtížnou životní situaci nebo nepříznivé životní poměry. MSSS Boskovice poskytuje sociální služby typu Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem a pečovatelskou službu.

Posláním denního stacionáře Betany Boskovice je poskytovat přiměřenou pomoc lidem s mentálním postižením lehkého a středního stupně a s kombinovaným postižením, zaměřenou na jejich schopnosti a dovednosti. Prostory pro činnost Betany věnovalo město Boskovice a rodina Mensdorff-Pouilly. Centrum denních služeb Emanuel Boskovice poskytuje denní pobyt lidem s mentálním postižením a s kombinovaným postižením z Boskovic a okolí.

Dětský domov Boskovice zajišťuje péči o děti s nařízenou ústavní výchovou podle jejich specifických výchovných a vzdělávacích potřeb.

72 | Penzion pro seniory
 | Pension for senior citizens
 | Seniorenheim

BOSKOVICE CARES FOR THE HEALTH AND SOCIAL NEEDS OF ITS CITIZENS

Boskovice takes care not only of citizens of active age but also of the ill, the elderly and handicapped citizens.

The town hospital is a modern centre of healthcare for the Boskovicko region.

The town's social services administration was established in 1991 in order to provide social care for citizens who need help with regard to their health or age.

The mission of the charity organization Betany Boskovice has been to provide adequate help to people with mild and moderate mental handicaps.

A women's shelter offers refuge and support for mothers with children in difficult situations.

BOSKOVICE KÜMMERT SICH UM DIE GESUNDHEIT UND DIE SOZIALEN BEDÜRFNISSE SEINER EINWOHNER

Die Stadt Boskovice kümmert sich nicht nur um seine Einwohner im aktiven Alter, sondern widmet auch den Kranken, Senioren und behinderten Mitbürgern große Aufmerksamkeit. Das städtische Krankenhaus ist ein modernes Zentrum des Gesundheitswesens für die Region von Boskovice. Die Sozialdienste der Stadt wurden 1991 mit dem Ziel eingerichtet, denjenigen Mitbürgern zu helfen, die soziale Unterstützung im Hinblick auf ihren Gesundheitszustand oder auf ihr Alter brauchen.

Die Aufgabe der charitativen Einrichtung Betany Boskovice ist die Sicherstellung adäquater Hilfe für geistig leicht bis mittelschwer Behinderte.

Ein Frauenhaus bietet Frauen mit Kindern in Krisensituationen Unterkunft.

73 | Nemocnice v Boskovicích | The hospital in Boskovicce | Das Krankenhaus von Boskovicce

76 | Konfekční továrna firmy Mautner a Eltbogen z roku 1914 (později Braun a Matoušek) byla přeměněna na moderní privátní zdravotnické zařízení Hippokrates | Ready-made clothing factory of Mautner and Eltbogen Company from the year 1914 has been converted into a modern private healthcare institution Hippokrates | Der Konfektionsbetrieb der Firma Mautner und Eltbogen aus dem Jahre 1914 wurde in das moderne private Ärztehaus Hippokrates umgewandelt

74 | MSSS zajišťuje pro seniory po celý rok aktivní program | The town's social services administration (MSSS) organises active programs for senior citizens all year round | MSSS (Städtisches Sozialamt) organisiert für Senioren ganzjährig ein aktives Programm

75 | Stacionář Betany oslavil v roce 2015 dvacet let od svého založení | In 2015, Betany day care centre celebrated twenty years since its foundation | Das Behindertenheim Betany feierte 2015 sein 20jähriges Bestehen

77 | V této vile zřídil v roce 1937 MUDr. A. Mareš soukromé sanatorium. Dnes jsou zde privátní zubní ordinace | In this villa Dr. A. Mareš set up a private sanatorium in 1937. Today private dental surgeries are situated there | In dieser Villa leitete 1937 MUDr. A. Mareš ein privates Sanatorium. Heute sind hier Zahnarztpraxen

78 | Ředitelství Mateřské školy Boskovice je v ulici Lidické | The management of the Boskovice Nursery School have their seat on Lidická street | Das Direktorat der Boskovicer Kindergärten befindet sich im Kindergarten in der Lidická Strasse

79 | Další pracoviště MŠ Boskovice jsou na ulici Bílkově, Komenského a Na Dolech | Other separate units are located on Bílkova, Komenského and Na Dolech streets | Die anderen Kindergärten befinden sich in der Bílkova, Komenského und der Na Dolech Strasse

BOSKOVICE – MĚSTO ŠKOL

Školství má v Boskovicích dlouhou tradici. Nejstarší archivní doklad o boskovické škole pochází z 16. století. Již v 19. století vznikají školy, z nichž v některých se vyučuje dodnes. V roce 1843 byla postavena obecná škola chlapecká, v roce 1857 byla otevřena soukromá dívčí škola klášterní, v roce 1884 zřízena veřejná dívčí škola se školkou mateřskou, v roce 1887 byla založena zimní škola hospodářská, v roce 1892 byla otevřena měšťanská škola chlapecká i dívčí a v roce 1900 bylo zřízeno státní vyšší reálné gymnasium.

Město Boskovice je zřizovatelem Mateřské školy Boskovice, která vznikla v roce 2008 sloučením původně tří samostatných mateřských škol – na ulici Bílkově, Lidické a Na Dolech.

Sloučením ZŠ nám. 9. května, ZŠ Slovákova a ZŠ Sušilova vznikla v roce 2005 Základní škola Boskovice, která se počtem více než tisíc sto žáků řadí k největším v České republice.

Jak již bylo zmíněno, od školního roku 1887/1888 se vyučovalo v hospodářské škole na dnešní ulici Komenského. Tato škola často měnila svůj název, v roce 1938 obdržela novou budovu na ulici Hybešova, ve které sídlí dodnes. Až do roku 1993 měla škola jako hlavní zemědělské obory. V současnosti jde o multioborovou školu s názvem Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice.

Význam zemědělství v regionu podtrhovala i existence Středního odborného učiliště zemědělského Boskovice, které bylo zejména v 70. a 80. letech 20. století na nejvyšší republikové úrovni. Dnes nese škola název Střední škola André Citroëna a její zaměření se změnilo na autoopravárenství, informační technologie a bezpečnostně právní činnost.

Boskovice již od roku 1851 usilovaly o zřízení školy pro klasické vzdělání a možnost pokračování ve studiu na vysoké škole. To se podařilo až v roce 1900, kdy byla zahájena výuka v reálném gymnasiu, umístěném v měšťanské škole. Vlastní budovu gymnáziu postavilo v letech 1902–1903 město Boskovice. Gymnázium se od počátku stalo nejvýznamnější školou ve městě a celém regionu a zároveň i důležitým kulturním centrem.

Ve školním roce 1949/1950 byla zahájena výuka na Střední pedagogické škole Boskovice, která má v rámci České republiky výjimečné postavení.

V roce 1906 byla vybudována budova pro Moravskou zemskou dívčí vychovatelnu, ve které dnes sídlí Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Boskovice.

V roce 1927 byla dokončena stavba budovy Okresní nemocenské pokladny na náměstí 9. května, která je charakteristická zakončením na úrovni střeby, podle kterého se budově říká „zubatá“. V roce 1960 se do budovy přestěhovala Lidová škola umění Boskovice, dnes Základní umělecká škola Boskovice. Zajímavostí je i umístění hvězdárny na střeše budovy.

| BOSKOVICE – THE TOWN OF SCHOOLS

Education in Boskovice has had a long tradition. The oldest accounts of Boskovice schools are from the 16th century.

The town of Boskovice is the founder and administrator of nursery and primary schools. Secondary schools in Boskovice are represented by: a multi-discipline school called Higher Vocational School of Economics and Health Care and Secondary School Boskovice, Secondary Vocational School and Training School of André Citroën, Secondary School Boskovice, and Secondary Pedagogical School.

| BOSKOVICE – STADT DER SCHULEN

Das Schulwesen hat in Boskovice eine lange Tradition. Der älteste Archivbeleg einer Schule in Boskovice stammt aus dem 16. Jahrhundert.

Die Stadt Boskovice hat Kindergärten und Grundschulen eingerichtet. Auf der Ebene der Mittelschulen gibt es zur Zeit in Boskovice die Höhere Wirtschafts-, Gesundheitsfach- und Mittelschule, außerdem die Mittelfachschule und die Mittelberufsschule André Citroën, das Gymnasium Boskovice und die Pädagogische Mittelschule.

80 | Základní škola Boskovice se skládá ze tří pracovišť – nám. 9. května, Sušilova a Slovákova
 | The Boskovice Primary School consists of three units located on the 9th of May Square, and on Sušilova and Slovákova streets
 | Die Grundschulen befinden sich an drei Standorten – Platz des 9. Mai, in der Sušilova Strasse und in der Slovákova Strasse

81 | Centrum polytechnické výchovy na pracovišti ZŠ Boskovice, Slovákova, bylo vybudováno v roce 2018
 | Polytechnic Education Center | Polytechnisches Bildungszentrum

82 | Střední škola André Citroëna Boskovice | Secondary Vocational School of André Citroën
 | Mittelfachschule André Citroëna

83 | Automobilka Citroën poskytuje studentům nejmodernější výukové pomůcky
 | Automobile plant Citroën provides its students with the latest instructional equipment
 | Der Autohersteller Citroën bietet den Schülern modernste Unterrichtsmittel

- 84 | Multioborovou školou se stala Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice, která sídlí na ulici Hybešově v budově z roku 1938
- The Higher Vocational School of Economics and Health Care and Secondary School of Boskovice has become a multi-discipline school with its seat on Hybešova Street in a building from 1938
- Die Multifachschule wurde zu der Höheren Wirtschafts- und Gesundheitsfachschule und zur Mittelschule Boskovice, die ihren Sitz in der Hybešova Strasse in einem Gebäude aus dem Jahre 1938 hat

- 85 | Praktická výuka na VOŠ ekonomické a zdravotnické a SŠ Boskovice
- Practical instruction at The Higher Vocational School of Economics and Health Care and Secondary School of Boskovice
- Praktischer Unterricht in der Höheren Wirtschafts- und Gesundheitsfachschule und der Mittelschule Boskovice

86 | Budova gymnázia byla slavnostně otevřena v roce 1903

The building of the Secondary School of Boskovice had its opening ceremony in 1903

Das Gebäude des Gymnasiums Boskovice wurde 1903 feierlich eingeweiht

87 | Střední pedagogická škola Boskovice sídlí v bývalé měšťanské škole z roku 1893

Secondary Pedagogical School of Boskovice

Pädagogische Mittelschule Boskovice

88 | V budově původní Moravské zemské dívčí vychovatelny z roku 1906 dnes sídlí Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Boskovice

The building of the original Provincial Girls' School from 1906 is the seat of the Nursery School, the Primary School and the Special Needs School of Boskovice today

Im Gebäude der ehemaligen Landeserziehungsanstalt für Mädchen aus dem Jahr 1906 befinden sich jetzt ein Kindergarten, eine Grundschule und die Praktische Schule Boskovice

KULTURNÍ TRADICE INSPIRUJÍ SOUČASNOST

V roce 1863 byl v Boskovicích založen čtenářský, později i pěvecký a ochotnický spolek Velen. Zanikl v roce 1925, dnes název Velen nese folklórní taneční soubor působící při Kulturních zařízeních města Boskovice (KZMB). Jeho historie sahá až do roku 1951, kdy vznikl jako Soubor písní a tanců při SPgŠ Boskovice. V 70. letech 20. století prošel soubor řadou organizačních změn včetně názvu – teprve tehdy získal název Velen. Přípravka Velenu – dětský folklórní soubor Borověnka – působí při SVC Boskovice od roku 1991.

Katolická sociální beseda Svornost zbudovala v roce 1899 Katolický dům, ve kterém dnes sídlí KZMB, kino Panorama a také restaurace „Kaťák“.

Sokol otevřel v roce 1912 nově postavenou sokolovnu, kde tělocvična sloužila současně jako největší sál pro kulturní vystoupení, a od té doby se stal nejdůležitějším článkem boskovické kultury. Sokol disponoval symfonickým orchestrem a velkým smíšeným sborem.

Pěvecký sbor a symfonický orchestr působil i při Gymnáziu Boskovice. V roce 1882 byla založena městská dechová hudba.

Dlouhou a bohatou tradici má v Boskovicích ochotnické divadlo. Zahájil ji v druhé polovině 19. století dramatický odbor spolku Velen, na který navázaly spolky Sokol, Svornost, Orel, AC Velen a další. Ochotnická divadla se hrála i v židovské čtvrti v sále tělocvičny Makkabi. V současné době je aktivní Ochotnické divadlo Boskovice a divadlo NABOSO.

Místní vlastivědní amatéři založili 5. 5. 1905 v Boskovicích „musejní spolek“, základ pro dnešní Muzeum Boskovicka.

Na tyto tradice navazuje současný kulturní život v Boskovicích. V Boskovicích působí mnoho hudebních, pěveckých a divadelních souborů. Například v roce 2021 slavily svá výročí smíšený pěvecký sbor Janáček (75 let), folklórní soubor Velen (70 let) a smíšený pěvecký sbor Nota působící na Gymnáziu Boskovice si připomněl 35 let od svého založení.

Pro kulturní a společenské akce se v Boskovicích využívají sál sokolovny, zámecký skleník, hudební sál na zámku Boskovice, synagoga a také kino Panorama a areál letního kina. Kulturní a komunitní centrum PROSTOR našlo zázemí v Panském dvoře.

V roce 2020 byla dokončena celková rekonstrukce areálu letního kina a jeho zázemí.

CULTURAL TRADITIONS INSPIRE THE PRESENT

In 1863 a reader's (later also a choir) society called "Velen" was founded in Boskovice. It ceased to exist after 1910 but nowadays a folklore dance ensemble, acting under Cultural Facilities of the Town of Boskovice (KZMB), bears the name Velen. This organization has its seat at the Catholic house, which was built by a Catholic social group Svornost in 1899. The cinema Panorama is located there too. Also a community theatre has had a long and rich tradition in Boskovice.

Local amateur national historians founded a museum society on 5th May 1905 in Boskovice, thus creating a basis for the Boskovice District Museum.

These traditions have been continued in the contemporary cultural life in Boskovice. There are community theatres, music and choir companies.

Cultural events make use of the Sokol hall, the chateau's greenhouse and the music hall, as well as the outdoor cinema grounds.

DIE KULTURELLE TRADITION INSPIRIERT DIE GEGENWART

1863 wurde in Boskovice der Leser- und später auch Sängerbund „Velen“ gegründet. Er verschwand nach 1910, den Namen Velen trägt heute eine Folklore-tanzgruppe. Für das kulturelle Leben in Boskovice ist das Kulturzentrum der Stadt (KZMB) zuständig. Diese Organisation hat ihren Sitz im Katholischen Haus, das 1899 von dem katholischen Sozialverein Svornost (Eintracht) gebaut wurde. Hier befindet sich auch das Kino Panorama.

Eine lange und reiche Geschichte hat auch das Laientheater in Boskovice.

Die örtlichen heimatkundlichen Amateure gründeten am 5. Mai 1905 in Boskovice den Museumsverein, die Grundlage für das heutige Museum Boskovicka.

An diese Tradition knüpft das heutige kulturelle Leben in Boskovice an. Hier wirken sowohl eine Laientheatergruppe, als auch Musik- und Gesangsvereine.

Für kulturelle Veranstaltungen werden Säle in der Sokolovna, im Schlossglashaus, der Musiksaal im Schloss und auch das Gelände des Freilichtkinos genutzt.

91 | Nově opravený areál letního kina je neoddělitelnou součástí Boskovic | The natural amphitheatre with an outdoor cinema is an inseparable part of Boskovice | Freilichtbühne und- kino gehören untrennbar zu Boskovice

92 | Kinařská tradice pokračuje v kině Panorama s nejmodernější promítací a zvukovou technikou | The cinema tradition is followed in the cinema Panorama with state of the art projection and sound technology | Die Kinotradition wird im Kino Panorama mit modernster Vorführ- und Akustiktechnik fortgesetzt

93 | Největším kulturním sálem v Boskovicích disponuje sokolovna | The largest community centre in Boskovice is the Sokol hall | Der grösste Veranstaltungssaal in Boskovice befindet sich in der Sokolovna

94 | Ochotnické divadlo Mirka Konečného uvedlo v roce 2011 kabaret Limonádový Joe | The Community theatre of Mirek Konečný presented a cabaret called "Limonádový Joe" (Lemonade Joe) in 2011 | Das Laientheater von Mirek Konečný führte 2011 das Kabarett Limonaden Joe auf

95 | V rámci vánočních koncertů se divákům představují hudební a pěvecké soubory z Boskovic
 Christmas concerts introduce musical and choir ensembles from Boskovice
 Im Rahmen des Weihnachtskonzerts stellen sich den Besuchern Musik- und Gesangsensembles aus Boskovice vor

96 | Koncerty v hudebním sále na zámku Boskovice jsou neopakovatelné svou atmosférou
 Concerts in the music hall at Chateau Boskovice are one-and-only for their atmosphere
 Konzerte im Musiksaal des Schlosses bestechen durch ihre einmalige Atmosphäre

V BOSKOVICÍCH SPORTUJÍ VŠECHNY GENERACE

V roce 1888 byl v Boskovicích založen první sportovní klub, a to Klub českých velocipedistů. Nejrozšířenějším se stalo ve městě sokolství. Sokol byl v Boskovicích založen v roce 1892, v roce 1909 vznikla tělocvičná jednota Orel. Klub českých turistů působil v Boskovicích v letech 1900–1914. Na počátku minulého století vzniklo a zaniklo v Boskovicích mnoho sportovních klubů.

I nyní působí v Boskovicích dvě desítky sportovních klubů a organizací, ve kterých můžete provozovat například tyto sporty: fotbal, lední hokej, in-line hokej, plavání, florbal, volejbal, tenis, stolní tenis, vzpírání, stolní hokej – šprtec, kickbox, aikido, jezdectví, squash, kuželky, bowling, šachy.

Republikové a mezinárodní úspěchy získávají převážně sportovci v mládežnických kategoriích – jsou to zejména vzpěrači, plavci, hráči šprte, mladé volejbalistky. V seniorských kategoriích se na krajské úrovni pohybují hokejisté a fotbalisté.

Sportovcům nabízí Boskovice kvalitní sportoviště pro mnoho sportovních disciplín.

Nejvýznamnějším a nejznámějším městským zařízením je Sportovně relaxační areál Červená zahrada. Je umístěn v nádherném prostředí pod boskovickým hradem. V areálu se nacházejí dvě fotbalová hřiště – jedno s přírodním trávníkem a druhé s umělou trávou. Dále jsou zde krytý zimní stadion, kurty na tenis a volejbal. Od roku 2010 je chloubou Boskovic moderní koupaliště s plaveckým bazénem a relaxačními bazény, tobogánem, skluzavkou, hřišti pro plážový volejbal a pro petanque. K dispozici je i turistická ubytovna s kapacitou 46 lůžek.

Veřejností z Boskovic i širokého okolí jsou navštěvovány Městské lázně Boskovice. Po rekonstrukci v roce 2005 jsou vybaveny nejmodernější technologií k úpravě bazénové vody. Pro návštěvníky je k dispozici pětadvacetimetrový plavecký bazén, rekreační bazén s vířivkami, chrličí vody, divokou vodou a perličkovou lázní. Zejména mládež ocení šedesátimetrový tobogán. V relaxační části lze využít vířivý bazén, finskou saunu a infrasaunu. V budově lázní je také spinning a masáže. Vedle městských lázní je sauna.

Orel jednota Boskovice přebudoval starou kotelnu na orlovnu, kde jsou dva sály vhodné zejména pro prostorově nenáročné sporty, například stolní tenis, spinning, trampolínky, stolní hokej a různá cvičení.

Okolí Boskovic je protkáno množstvím značených cyklotras. Vybere si každý, od rodin s dětmi po náročné cyklisty. V oblasti Doubravy byl v roce 2017 pro cyklisty vytvořen Sportpark Boskovice, který zahrnuje pumptrack, technické zázemí pro cyklisty s myčkou kol, servisem, WC a umývárnu. Samozřejmostí je i občerstvení. Sportpark je výchozím bodem pro Boskovické stezky, které zahrnují devět singltrailů v celkové délce 10 kilometrů. Co se týká obtížnosti, můžete vyzkoušet pět modrých, tři červené a jeden černý singltrail.

97 | Plavecký bazén slouží k rekreačnímu i závodnímu plavání | The indoor swimming pool serves both recreational and competitive swimming | Das Schwimmbecken dient sowohl dem Erholungs-, als auch dem Wettkampfschwimmen

98 | V roce 2017 byl vybudován Sportpark Boskovice | Sportpark Boskovice was built in 2017
 | Der Sportpark Boskovice wurde 2017 gebaut

99 | Boskovické stezky zahrnují devět singletrailů | Boskovice trails ("Boskovické stezky") include 9 singletrails
 | Die Loipen in Boskovice („Boskovické stezky“) umfassen 9 Singletrails

IN BOSKOVICE, ALL GENERATIONS PLAY SPORTS

About twenty different sports clubs operate in Boskovice: football, ice hockey, in-line hockey, swimming, floorball, volleyball, tennis, table tennis, weight-lifting, table hockey, kickbox, aikido, horse riding, squash, skittles, bowling, and chess.

Domestic and international successes are gained mainly by sportsmen in junior categories.

Boskovice offers its sportsmen quality sports grounds for a number of sport disciplines.

The most important and popular town establishment is the sports and recreational facilities Červená zahrada. It is located in beautiful surroundings below Castle Boskovice. There are two football fields – one with a natural lawn and the other with artificial grass.

Then there is an ice arena, bowling alley, tennis and volleyball courts. Since 2010 it boasts its modern outdoor pools with a swimming pool and relaxation pools, a water chute, a water slide, beach volleyball and petanque courts. There is also a tourist hostel with a capacity of 46 beds.

The town's pools and wellness centre (městské lázně) are equipped with the latest technology for the pools' water treatment. The visitors have at their disposal a 25 metres long swimming pool, a recreation pool with whirlpools, wild water and a pearl whirlpool bath. In the wellness area you can make use of a whirlpool, Finnish sauna and infrasauna. There are spinning classes and massages available at the facility.

The area around Boskovice abounds with marked cycle routes.

Sportpark Boskovice was built in 2016. Boskovice trails ("Boskovické stezky") include 9 singletrails.

100 | V Boskovicích sportují všechny generace | In Boskovice, all generations play sports
 | In Boskovice treiben alle Generationen Sport

IN BOSKOVICE TREIBEN ALLE GENERATIONEN SPORT

In Boskovice gibt es 20 aktiv wirkende Sportklubs verschiedenster Sparten: Fußball, Eishockey, Inline-hockey, Schwimmen, Floorball, Volleyball, Tennis, Tischtennis, Gewichtheben, Tischhockey, Kickboxen, Aikido, Reiten, Squash, Kegeln, Bowling und Schach.

Landesweite und internationale Erfolge erlangen überwiegend Sportler in den jüngeren Jahrgängen.

Den Sportlern bietet Boskovice gute Sportplätze für viele Sportdisziplinen. Die bedeutendste und bekannteste städtische Einrichtung ist das Sportareal Červená zahrada (Roter Garten). Es befindet sich in herrlicher Lage unterhalb der Boskovicer Burg. Auf dem Areal befinden sich zwei Fußballfelder – eines mit Rasen und eines mit Kunstrasen. Außerdem gibt es hier ein Eisstadion, eine Kegelbahn, Tennis- und Volleyballplätze. Seit 2010 ist der Stolz der Stadt das moderne Freibad mit Schwimmbecken und Entspannungspools, Wasserrutschen und Sandplätzen für Beachvolleyball und für Pétanque. Eine einfache Unterkunft mit 46 Betten steht ebenfalls zur Verfügung.

Das städtische Schwimmbad ist mit der neuesten Technologie zur Wasseraufbereitung ausgestattet. Für die Besucher stehen ein 25m Schwimmbecken, ein Entspannungsbecken mit Bodensprudler, ein Wildwasserkanal und Luftsprudelliegen zur Verfügung. Besonders die Jugend weiß die 60m Wasserrutsche zu schätzen. Der Entspannungsbereich bietet Ihnen einen Whirlpool, eine finnische Sauna und eine Infrarotsauna. Außerdem befindet sich im Gebäude ein Spinning-Raum und eine Massage-Möglichkeit.

Die Umgebung von Boskovice ist durchzogen mit einer Vielzahl markierter Radwege.

Der Sportpark Boskovice wurde 2016 gebaut. Die Loipen in Boskovice („Boskovické stezky“) umfassen 9 Singletrails.

101 | Letecký pohled na Sportovní a rekreační areál Červená zahrada
 | Aerial view of the sports and recreation facilities Červená zahrada
 | Luftbild vom Sport- und Erholungsareal Červená zahrada

102 | V areálu koupaliště jsou i hřiště na plážový volejbal | At the outdoor swimming pool there are also courts for beach volleyball
 | Im Freibad gibt es auch Plätze für Beachvolleybal

103 | Koupaliště Červenka je umístěno v areálu Červená zahrada | The outdoor swimming pool Červenka is located in the sports and recreational grounds of Červená zahrada
 | Das Freibad Červenka befindet sich auf dem Sport- und Erholungsareal Červená zahrada

104 | Ze staré kotelny byla na ulici Komenského vybudována orlovna | An old boiler house was converted into the Orlovna on Komenského Street | Aus dem alten Kesselhaus in der Komenský Strasse wurde die Orlovna

105 | Větší cvičební sál v orlovně | Orlovna is suitable for table tennis, exercise, spinning, table hockey, meetings and gatherings | Die Orlovna ist geeignet für Tischtennis, Gymnastik, Spinning, Tischhockey und gesellige Begegnungen

106 | Za úspěchy vzpěračů stojí trenér Čestmír Sekanina, který byl v roce 2011 uveden do Sportovní síně slávy města Boskovic. Junioři TJ SOUZ Boskovic se stali v letech 2014 a 2015 Mistry ČR | Behind the weight-lifters' successes is the trainer Čestmír Sekanina who was inducted into the Boskovic Sports Hall of Fame in 2011 | Hinter den Erfolgen steht der Trainer Čestmír Sekanina, der 2011 einen Platz im Sportehrensaal der Stadt Boskovic bekam

107 | Nejúspěšnějším mládežnickým sportovním odvětvím je v Boskovicích vzpírání. Na snímku několikaletý rekordman a mistr republiky Petr Mareček | The most successful junior sports discipline in Boskovic is weightlifting. The picture shows a multiple record holder and champion of the Czech Republic Petr Mareček | Der erfolgreichste Jugendsport in Boskovic ist das Gewichtheben. Auf der Aufnahme ist der mehrmalige Rekordler und Landesmeister Petr Mareček

- 108 | V roce 2012 zvítězilo mužstvo TJ Minervy Boskovice ve volejbalovém turnaji, pořádaném Českou asociací sportu pro všechny | In 2012 the Minerva Boskovice Sports Club team won a volleyball tournament organized by the Czech Association of Sports for Everyone | 2012 gewann die Mannschaft des TJ Minerva Boskovice ein Volleyballturnier, das vom Tschechischen Verband für Breitensport veranstaltet worden war
- 109 | Na historické volejbalové úspěchy navazují v současnosti zejména dívčí mládežnické kategorie | Historical volleyball successes are continued today especially in girls' junior categories | An die historischen Erfolge im Volleyball knüpft heute die Jugend der Damenmannschaft an
- 110 | K nejrozšířenějšímu mládežnickému sportu patří v Boskovicích florbal | Floorbal is the most popular sport for young people in Boskovice | Floorbal ist Bosko häufigste Sport für junge Menschen

- 111 | V sezónách 2010/2011 a 2017/2018 vybojovali hokejisté SK MINERVA Boskovice pohár vítězů v Krajské lize mužů Jižní Moravy | In the 2010/2011 and 2017/2018 season, the players of SK MINERVA Boskovice won the Winners'cup in the Regional Men's League of South Moravia | 2010/2011 und 2017/2018 gewannen die Hockeyspieler des SK MINERVA Boskovice den Pokal in der Kreisliga der Männer Südmähren
- 112 | Zimní stadion je využitý i mimo hlavní sezónu díky oddílům in-line hokeje | The indoor ice arena is also used outside the main season by in-line hockey teams | Das Eisstadion wird dank der Abteilung Inline-Hockey auch außerhalb der Saison genutzt

113 | Klub FC Boskovice poskytuje zázemí i těm nejmladším | FC Boskovice provides a base even for the youngest
| Der Club FC Boskovice steht auch den Jüngsten offen

114 | Velkým svátkem pro boskovický fotbal byl pohárový zápas s prvoligovým Baníkem Ostrava v roce 2008
| A cup match with Baník Ostrava in 2008 was a red letter day for Boskovice football
| Ein großes Fest für den Boskovicer Fußball war das Pokalspiel gegen Baník Ostrava 2008

NEZÁLEŽÍ NA VĚKU – BAVIT SE MOHOU VŠICHNI

Boskovice chtějí svým občanům i návštěvníkům nabídnout po celý rok kvalitní možnosti pro odpočinek a relaxaci. Velké investice z městského rozpočtu proto jdou do oblasti kultury a cestovního ruchu. K těmto snahám se připojily i komerční subjekty, a proto je nabídka v této oblasti velmi různorodá a uspokojí všechny věkové skupiny.

Největší turistickou atrakcí Boskovic je od roku 1992 Westernové městečko – zábavní přírodní park nabízející iluzi prostředí Divokého západu. Celodenní program zahrnující i show na ušlechtilých koních uspokojí jak děti, tak dospělé. Velice úspěšné je divadelní představení Vinnetou.

Stejně jako divadelní a hudební tradicí jsou Boskovice známé svou kinařskou tradicí. Letní kino Boskovice se v 70. a 80. letech minulého století chlubilo největším promítacím plátnem ve střední Evropě. I dnes se v hlavní sezóně v letním kině promítá, areál slouží současně i jako amfiteátr pro pořádání kulturních akcí, koncertů apod. Nepromítá se však jen v létě. Boskovice udržují unikátní tradici silvestrovského setkání v letním kině, kdy se promítá pásma pohádek pro děti a celá akce je zakončená ohňostrojem. V letech 2019–2021 se stalo nejnavštěvovanějším letním kinem v ČR.

Stálé kino Panorama Boskovice je řádným členem sítě EUROPA CINEMAS. Je vybaveno nejmodernější digitální technologií umožňující i promítání 3D filmů.

115 | V relaxační části městských lázní můžete využít bazén s vodními lůžky, vířivku, finskou saunu, infrasaunu a tobogan

| In the wellness area of the town's pools and wellness centre (městské lázně) you can use a pool with water beds, whirlpool, Finnish sauna, infrasauna, or slide down the water chute

| Im Entspannungsbereich des Hallenbads können Sie das Bassin mit den Luftsprudelliegen, den Whirlpool, die finnische Sauna, die Infrarotsauna und die Wasserrutsche genießen

116 | Na kole můžete dojet i do Westernového městečka Boskovice | You can reach the Western City in Boskovice by bike
 | Zur Westerncity können Sie auch mit dem Fahrrad fahren

117 | Westernové městečko Boskovice | Western City in Boskovice | Die Westerncity Boskovice

AGE DOES NOT MATTER – EVERYONE CAN ENJOY THEMSELVES

Boskovice wants to offer its citizens and visitors quality leisure and relaxation opportunities. The offer in this area is varied and will meet the needs of all ages.

The biggest tourist attraction of Boskovice since 1992 has been the Western City – this natural amusement park offers an illusion of the Wild West world. You can also watch the theater performances and horse show there.

A permanent cinema Panorama Boskovice is a regular member of the EUROPA CINEMAS network. It is equipped with the latest digital technology allowing even the projection of 3D films.

ES HÄNGT NICHT VOM ALTER AB – UNTERHALTEN KÖNNEN SICH ALLE

Boskovice möchte seinen Einwohnern und Besuchern das ganze Jahr über die verschiedensten Möglichkeiten bieten. Das Angebot ist mannigfaltig und jede Altersgruppe kann für sich das Richtige finden.

Die grösste Touristenattraktion von Boskovice ist seit 1992 die Westerncity – ein Vergnügungspark der die Besucher in das Leben des Wilden Westens versetzt. Sie können auch Theateraufführungen und Pferdeshow sehen.

Das Kino Panorama ist Mitglied der Organisation EUROPA CINEMAS. Es ist ausgestattet mit modernster Digitaltechnik, die Vorführungen von 3D Filmen ermöglicht.

118 | Westernové městečko Boskovice patří k nejnavštěvovanějším turistickým místům jižní Moravy
 | Western City in Boskovice belongs to the most frequented tourist places in the South Moravia
 | Die Westerncity Boskovice gehört zu den von Touristen meistbesuchten Orten in Südmähren

VYTVÁŘÍME TRADICE

Jak již bylo zmíněno v kapitole o kultuře, mají Boskovice dlouholetou tradici ve spolkové činnosti kulturní, sportovní i společenské. Na tyto tradice se samozřejmě snaží navázat a pokračovat v nich řada neziskových organizací, komerčních subjektů a v neposlední řadě i samotné město prostřednictvím svých organizací.

Nejdelší novodobou tradici má červencový Festival Boskovice organizovaný občanským sdružením Unijazz Praha na podporu unikátní židovské čtvrti v Boskovicích. Čtyřdenní multižánrový festival nabízí hudbu, výstavy, divadelní představení, filmy a autorská čtení již od roku 1993. Tento festival, na rozdíl od jiných, probíhá v celém městě – v amfiteátru letního kina, v zámeckém skleníku, na scéně za muzeem, na hradě, v synagoze, ve farské zahradě, v kině Panorama, v Muzeu regionu Boskovicka a na mnoha dalších místech.

V roce 1996 se město Boskovice stalo jedním ze zakládajících členů Mezinárodního hudebního festivalu 13 měst – Concentus Moraviae.

Od roku 1997 se do Boskovic sjíždějí na svůj jarní sraz tříkolová vozítka značky Velorex, a to nejen z České republiky, ale i ze zahraničí – Slovenska, Maďarska, Německa, Holandska, Egypta a USA.

Velkou oblibu veřejnosti si získala charitativní akce Polévka pro chudé i bohaté. Na Štědrý den dopoledne je připravena polévka, která je potom nabízena pod vánočním stromem na Masarykově náměstí. Za dvacet pět ročníků již bylo vybráno přes milion korun.

Kulturní zařízení města Boskovice založila v roce 1999 tradici Vánočních jarmarků, které pravidelně zahajuje pán z Boskovic a starosta města. Každou prázdninovou neděli odpoledne mohou všichni milovníci hudby navštěvovat koncerty Promenádní sezóny u zámeckého skleníku. Děti s rodiči mohou v prázdninové pátky navštívit zámek Boskovice, kde divadelní soubory hrají pohádky v rámci Boskovického pohádkového hřebínku.

Nejvýznamnější akcí města Boskovice a dalších partnerů jsou od roku 2004 Husí slavnosti – dvoudenní gastronomický svátek husích specialit. Akci doprovází i společenský a kulturní program a gastronomické soutěžení boskovických restaurací.

V roce 2010 obnovila rodina Mensdorff-Pouilly na zámku Boskovice tradici Svatohubertských slavností.

Největší sportovně-společenskou akcí jsou Boskovické běhy, které spolek „Sportuj s námi“ poprvé odstartoval z Masarykova náměstí v roce 2010. Aktivně se jich účastní více než 1 200 běžců. Pokud je to možné, startují 1. května.

121 | Mezi multižánrovými festivaly patří v České republice k nejoblíbenějším Festival Boskovice
 Among the multi-genre festivals organized in the Czech Republic, the Boskovice Festival is the most popular
 Zu den beliebtesten viele Genre umfassenden Festivals in Tschechien gehört das Festival Boskovice

122 | Promenádní sezóna v Boskovicích | Promenade season in Boskovice | Promenadensaison in Boskovice

CREATING TRADITIONS

A number of non-profit organizations, commercial subjects and last but not least, the town of Boskovice itself, have tried to follow the traditions of previous generations.

An event with probably the longest modern tradition is the July Boskovice Cultural Festival organized by a citizens' association Unijazz Prague in support of the Jewish Quarter in Boskovice. A unique four-day festival has been offering music, exhibitions, theatre performances, films and author's readings since 1993. The Festival takes place over several venues within the town.

In 1996 Boskovice became one of the founding members of the International Music Festival of 13 towns – Concentus Moraviae.

Since 1997 Velorex cars have been getting together in Boskovice for their Spring Rally, coming not only from the Czech Republic, but also from abroad – Slovakia, Hungary, Germany, Holland, Egypt, and the USA.

The town of Boskovice started the tradition of Christmas fairs which are annually opened by the lord of Boskovice and the mayor of the town.

Since 2001 all music lovers can attend concerts of the Boskovice Promenade Season taking place every holiday Sunday afternoon.

The most important event of the Boskovice town and other partners has been the Goose Festival since 2004. The Goose Festival is a two-day gastronomic feast of goose specialities accompanied by a social and cultural programme.

In 2010 the Mensdorff-Pouilly family restored the tradition of St Hubert Festivities at Chateau Boskovice.

Citizens' association "Sportuj s námi" (Do sports with us) has been organizing the countrywide "The Boskovice runs" for all generations.

WIR SCHAFFEN TRADITIONEN

Eine Reihe uneigennütziger Organisationen, kommerzieller Subjekte und nicht zuletzt auch die Stadt Boskovice selbst versuchen an die Traditionen vorangegangener Generationen anzuknüpfen.

Die wahrscheinlich längste neuzeitliche Tradition hat das im Juni stattfindende Festival Boskovice, organisiert von der Bürgervereinigung Unijazz Praha zur Unterstützung des Judenviertels in Boskovice. Das einmalige viertägige Festival bietet schon seit 1993 Musik, Ausstellungen, Theatervorstellungen, Filme und Autorenlesungen.

1996 war die Stadt Boskovice eines der Gründungsmitglieder des Internationalen Musikfestivals der 13 Städte – Concentus Moraviae.

Velorex-Freunde nicht nur aus der Tschechischen Republik, sondern auch aus dem Ausland – aus der Slowakei, Ungarn, Deutschland, Holland, Ägypten und den USA fahren seit 1997 zu ihrem alljährlichen Frühjahrstreffen.

Die Stadt Boskovice begründete die Tradition eines Weihnachtsmarktes, den regelmäßig der Herr von Boskovice und der Bürgermeister eröffnen.

Seit 2001 können Musikliebhaber jeden Feriensonnabendkonzerte der Promenadensaison Boskovice besuchen.

Die bedeutendste Aktion der Stadt Boskovice und einiger Partner sind seit 2004 die Gänsefeierlichkeiten. Die Gänsefeierlichkeiten sind ein zweitägiges kulinarisches Fest mit Gänsespezialitäten begleitet von einem kulturellen Programm.

2010 erneuerte die Familie Mensdorff-Pouilly auf dem Schloss die Tradition des Hubertusfestes.

Die Bürgervereinigung Sportuj organisiert mit uns seit 2010 den republikweiten „Boskovice läuft“ für alle Generationen.

123 | Účastníci Jarního srazu Velorexů v Boskovicích
 Participants of the Spring Rally of Velorex cars in Boskovice
 Teilnehmer des Frühjahrstreffen Velorex in Boskovice

124 | Hadrák má příznivce i mezi nejmenšími
 The Velorex car has fans even among the youngest generation
 Velorex hat auch unter den Kleinsten Anhänger

125 | Rodina Mensdorff-Pouilly obnovila v Boskovicích tradici Svatohubertských slavností
 The Mensdorff-Pouilly family have restored the tradition of St. Hubert Festivities
 Familie Mensdorff-Pouilly erneuerte in Boskovice die Tradition der Heiligen Hubertusfeierlichkeiten

126 | Pán z Boskovic se svou družinou každoročně zahajuje Vánoční jarmark
 The Lord of Boskovice with his retinue opens the annual Christmas Fair
 Der Herr von Boskovic mit seinem Gefolge eröffnet jedes Jahr den Weihnachtsmarkt

127 | Arboretum Šmelcovna | Arboretum Šmelcovna | Arboretum Šmelcovna

128 | Zahradnictví Lebiš | The Lebiš Garden Centre | Die Gärtnerei Lebiš

VE STOPÁCH PTÁČNÍKA VELENA

Tak jako ptáčník Velen procházel lesy kolem Boskovic, můžete i vy jít v jeho stopách. Vydat se můžete po třech naučných stezkách – Hradní okruh, Oborský okruh a Doubravský okruh. Ať si vyberete kterýkoli, vždy najdete něco zajímavého. Zde je malá ochutnávka.

Od poloviny března do poloviny listopadu můžete na severovýchodním okraji města navštívit Arboretum Šmelcovna, které Josef Janků vybudoval pro laickou i odbornou veřejnost. V areálu jsou umístěny upoutávky na evropské dřeviny stromového vzrůstu a na pohádkové bytosti. Areál je doplněn zookoutkem zakrslých hospodářských zvířat. Navštívit můžete také výstavní prostory a prodejnu.

Nedaleko od arboreta se můžete projít po hrázi přehrady, která byla vybudována v letech 1985–1990. V současné době je státní rezervou pro vodárenský odběr, proto nemůže být využíváno k rekreačním účelům.

Po cestě zpět místní částí Bělá můžete navštívit Zahradnictví Lebiš, které založil v roce 1935 zahradník Jaroslav Lebiš. Současný majitel Petr Lebiš se zabývá produkcí balkonových květin se specializací na pelargonie, petúnie, surfinie a jasmínokvětý lilek – solanum. Známý je i svými samozavlažovacími truhlíky. (Doubravský okruh)

Na jižním okraji města se rozprostírá malebné Pílské údolí, kterým protéká říčka Bělá. Na severním svahu údolí se tyčí kopec, na kterém se tyčí zřícenina hradu Boskovice. (Hradní a Oborský okruh)

Jedna z nejkrásnějších turistických vycházek vás zavede k rybníku Domanka a ke Třem rybníčkům v kopcovitém terénu jihovýchodně nad Pílským údolím. Ze svahů kopců Zlatník a Hradisko se nabízejí neobvyklé pohledy na zříceninu hradu Boskovice.

FOLLOWING IN VELEN THE BIRD CATCHER'S FOOTSTEPS

During your visit of Boskovice you can get to know the town's surroundings.

At its south-eastern end you can visit the Arboretum Šmelcovna and a zoo corner with stunted farm animals. Not far from the Arboretum you can walk along the Boskovice dam. On your way back through the Bělá district you can visit a garden centre Lebiš.

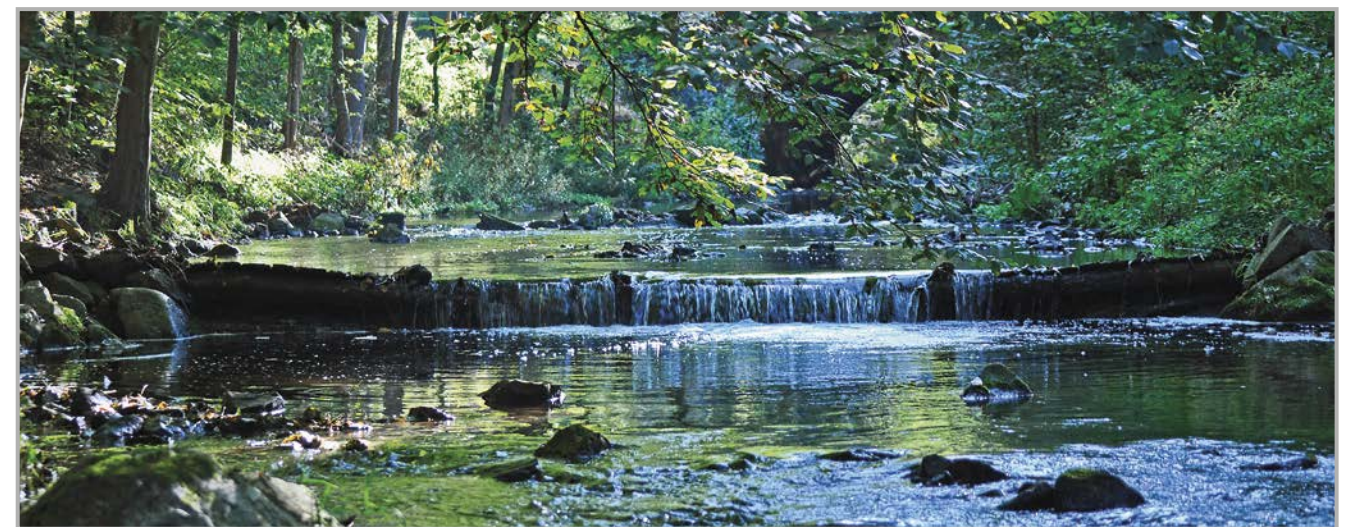
The beautiful Pílské valley with the Bělá Stream running through it stretches in the south-western end of the town.

AUF DEN SPUREN DES VOGELFÄNGERS VELEN

Während Ihres Besuches in Boskovice können Sie auch die Umgebung der Stadt kennenlernen.

An ihrem südöstlichen Rand können sie das Arboretum Šmelcovna mit seinen Zwergziegen und anderen Tieren besuchen. Nicht weit vom Arboretum können sie über die Staumauer des Boskovicer Stausees spazieren. Auf dem Weg zurück in die Stadt können Sie im Stadtteil Bělá die Gärtnerei Lebiš besuchen. Am südwestlichen Rand der Stadt erstreckt sich das malerische Pílské Tal, durch das das Flüsschen Bělá fließt.

129 | Říčka Bělá | The Bělá Stream | Das Flüsschen Bělá

130 | Říčka Bělá v Pílském údolí | The Bělá Stream in Pílské valley | Das Flüsschen Bělá im Pílské Tal

131 | Rybník v Pílském údolí hlídá vodník
A pond in Pílské valley is guarded by a water goblin
Den Teich im Pílské Tal bewacht ein Wassermann

132 | Víťame vás v Pílském údolí
Welcome in Pílské valley
Wir begrüßen Sie im Pílské Tal

133 | Na náhonu v Pílském údolí najdete různé vodní mlýnky | On the pathway in the Pílské valley, you can find various water mills | Im Wassergraben im Pílské Tal finden Sie verschiedene Wassermühlen

134 | Na Domanku se dostanete pěšky i na kole | You can reach Domanka on foot or on a bike
Zum Bach Domanka gelangen sie zu Fuß und auf dem Rad

135 | Vodárenská nádrž Boskovice byla dostavěna v roce 1990 | The Boskovice dam was filled up in 1990
 | Der Stausee Boskovice wurde 1990 aufgefüllt

136 | Letecký pohled na Vodárenskou nádrž Boskovice | Aerial view of the dam | Luftbild auf den Stausee

137 | Břeh přehrady při nízkém stavu vody | The dam's bank when the water level is low
 | Ufer des Stausees bei niedrigem Wasserstand

138 | V popředí je historické centrum, v pozadí firmy Minerva Boskovice a LD Seating.
 | In front there is the historical centre, in the background the Minerva plant and LD Seating
 | Im Vordergrund ist das historische Zentrum, im Hintergrund links die Firma Minerva Boskovice und die LD Seating

PRŮMYSL V BOSKOVICÍCH

Již od počátku 13. století se v Boskovicích rozvíjel obchod a cechovní řemeslná výroba. Od druhé poloviny 19. století začínají vznikat i průmyslové podniky. Vždy však šlo o lehký průmysl, zejména textilní, strojírenský, kovodělný průmysl a výrobu nábytku.

Z těch již zapomenutých firem připomeňme Továrnu na plechové a železářské zboží, založenou v roce 1890 bratry Eislerovými, která vyráběla stavební kování, pařáky, zemědělské potřeby a další železářské zboží, Slévárnu lehkých kovů, kde se vyráběly žehličky a vařiče značky Vardex, továrnu bratří Vlachů, která vyráběla mlýnky a jiné domácí potřeby, firmu Bosko, která vyráběla stáložární kamna, a firmu Lega vyrábějící váhy a závaží. Světoznámým výrobcem oděvů byl podnik Kras Boskovice, ale začátkem tohoto století zde výroba oděvů zanikla. V současnosti tak z historických výrobců působí pouze výrobní družstvo Lidokov a Minerva Boskovice, a.s.

Výrobní družstvo Lidokov Boskovice bylo založeno v roce 1957. Vyrábí se zde bytová svítidla, rozvaděčové zámky, sudová čerpadla pro čerpání hořlavých kapalin, transformátorové páječky, ruční nářadí, potřeby pro motoristy a domácnost.

Nejznámějším výrobním podnikem je v Boskovicích výrobce průmyslových šicích strojů akciová společnost Minerva Boskovice – v roce 2021 slavila 140 let od vzniku značky. V Boskovicích působí od 30. let minulého století. Minerva vyráběla nejdříve rodinné šicí stroje, během druhé světové války pracovala pro německý válečný průmysl. Výrobu domácích šicích strojů ukončila Minerva v roce 1968 a od té doby se zabývá již jen výrobou průmyslových šicích strojů, které začala vyrábět v roce 1953. V roce 1993 zahájila Minerva kooperaci s německým výrobcem šicích strojů Dürkopp Adler, v roce 1997 se Minerva stává členem skupiny Dürkopp Adler AG a od roku 1999 jsou všechny průmyslové šicí stroje vyráběné v Boskovicích prodávány pod značkou DA.

V průmyslové zóně působí nově vzniklé výrobní společnosti. Z místních jsou známy firma LANIK s.r.o., LD SEATING s.r.o., VMS VISION, s.r.o., COLORprofi, spol. s r.o., GATEMA s.r.o. a Zemědělská technika BOSKO, a.s. Ze zahraničních jsou to ITAB Shop Concept CZ, a.s., JUNKER Industrial Equipment s.r.o. a NOVBRA Boskovice s.r.o., kterou najdete při výjezdu z Boskovic směrem na Hrádkov.

Tradici má v Boskovicích i výroba piva. Pro potřeby pivovarů se v Boskovicích pěstoval chmel a sladovnický ječmen, nechyběla ani vinná réva. Důkazem toho jsou i místní názvy Vinohrádky, Na Chmelnici a jiné. Budova bývalého panského pivovaru v ulici Podhradí je charakteristická svým komínem s otočným nástavcem. Na jižní stěně budovy jsou umístěny sluneční hodiny. V pivovaru se vařilo pivo až do roku 1950, a to sedmička, desítka, dvanáctka i čtrnáctka. Měšťanský pivovar na Masarykově náměstí v domě č.p. 24 zanikl po roce 1900.

139 | Letecký pohled na Boskovice, v pozadí začátek Malé Hané | Aerial view of Boskovice and the beginning of the Malá Haná region
 | Luftbild von Boskovice und ein Teil des Gebiets Malá Haná

INDUSTRY IN BOSKOVICE

Light industry has always prevailed in Boskovice, especially textile, engineering and metal industry.

The oldest production plant in Boskovice has been the producer of industrial sewing machines, the joint-stock company Minerva Boskovice. At first Minerva produced domestic sewing machines, and since 1953 it has been making industrial sewing machines. In 1997 Minerva became a member of the Dürkopp Adler AG group and since 1999 all industrial sewing machines made in Boskovice have been sold under the DA brand.

Newly established production companies operate in the industrial estate. The best-known local companies are Laniks. r. o., LD Seating, VMS VISION, s. r. o., COLORprofi, spol. s r. o., and Zemědělská technika (agricultural machinery) BOSKO, a. s. Foreign companies are represented by ITAB Shop Concept CZ, a. s., JUNKER Industrial Equipment s. r. o., Novibra Boskovice s. r. o. Another company, ALPS Electric Czech, s. r. o., used to be based in Boskovice but nowadays has its base in Sebranice near Boskovice.

INDUSTRIE IN BOSKOVICE

In Boskovice herrschte schon immer die Leichtindustrie vor, besonders Textil-, Maschinenbau- und Metallindustrie.

Der älteste produzierende Betrieb in Boskovice ist die Aktiengesellschaft Minerva Boskovice, die Industriennähmaschinen herstellt. Minerva produzierte zuerst Haushaltsnähmaschinen, seit 1953 baut sie Industriennähmaschinen. 1997 wurde Minerva Mitglied der Gruppe Dürkopp Adler AG und seit 1999 werden alle in Boskovice produzierten Industrienähmaschinen unter der Marke DA verkauft.

Im Industriegebiet haben einige neu gegründete Firmen ihren Sitz. Von den inländischen sind die Firma Laniks. r. o., LD Seating, VMS VISION, s. r. o., COLORprofi, spol. s r. o., und Landwirtschaftstechnik BOSKO a. s., von den ausländischen ITAB Shop Concept CZ, a. s., JUNKER Industrial Equipment s. r. o., Novibra Boskovice s. r. o. bekannt. Früher war in Boskovice auch die Firma ALPS Electric Czech s. r. o. ansässig, heute hat sie ihren Sitz nicht weit von Boskovice in der Gemeinde Sebranice.

141 | Výrobky boskovických společností | Products of the companies from Boskovice
 Produkte verschiedener Firmen von Boskovice

BAČOV

HRÁDKOV

MLADKOV

I MY JSME SOUČÁSTÍ BOSKOVIC

K městu Boskovice byly historicky přičleněny čtyři obce jako místní části. V každé obci pracuje osadní výbor, který nejen udržuje tradice obce, ale ve spolupráci s vedením města Boskovic se stará také o rozvoj místní části.

BAČOV – Malá obec Bačov se nachází pět kilometrů severně od Boskovic. Je zde evidováno 33 adres. Trvale zde žije 74 obyvatel. Bačov se stal místní částí města Boskovic v roce 1976.

HRÁDKOV – Obec Hrádkov se nachází severozápadně od Boskovic a novou výstavbou pomalu dochází k propojení s Boskovicemi. Hrádkov má aktuálně 57 obydlených domů a 178 obyvatel. Hrádkov se stal místní částí města Boskovic v roce 1960.

MLADKOV – Obec Mladkov se nachází čtyři kilometry západně od Boskovic a leží v úžlabí mezi kopci Rovnou a Vinohrádkami. V Mladkově žije 288 obyvatel ve 116 popisných číslech. Mladkov se stal místní částí města Boskovic v roce 1968.

VRATÍKOV – Obec Vratíkov se nachází sedm kilometrů severovýchodně od Boskovic. Rozkládá na jihozápadním svahu stejnojmenného kopce. Jižně od obce se nachází Vodárenská nádrž Boskovic, která byla dostavěna v roce 1990. Obec má v současné době 83 popisných čísel, žije zde 225 obyvatel. Vratíkov se stal místní částí města Boskovic v roce 1976.

| WE ARE ALSO BOSKOVICE

Four municipalities – Bačov, Hrádkov, Mladkov and Vratíkov – have historically been added to the town of Boskovice as local parts. There is a settlement committee in each municipality, which not only maintains the traditions of the municipality, but in cooperation with the management of the town of Boskovic also takes care of the development of the local part.

| WIR SIND AUCH BOSKOVICE

Der Stadt Boskovic sind historisch vier Gemeinden – Bačov, Hrádkov, Mladkov und Vratíkov – als Ortsteile hinzugefügt worden. In jeder Gemeinde gibt es einen Siedlungsausschuss, der nicht nur die Traditionen der Gemeinde pflegt, sondern sich in Zusammenarbeit mit der Verwaltung der Stadt Boskovic auch um die Entwicklung des Ortsteils kümmert.

VRATÍKOV

143 | Delegace sportovců z Boskovic v Rawě | Athletes from Boskovice in Rawa
| Delegation von Athleten aus Boskovic in Rawa

144 | V roce 2012 byly v Rawě otevřeny kryté lázně nazvané Aquarium | In 2012 a new indoor pools facility called Aquarium was opened | 2012 wurde das neue Schwimmbad Akvárium eröffnet

BOSKOVICE JSOU PARTNERSKÝM MĚSTEM

Boskovice mají zájem rozvíjet partnerství se zahraničními městy. V roce 2006 uzavřely Boskovice první partnerskou dohodu o spolupráci s polským městem Rawa Mazowiecka. V roce 2008 se přidala města Frasnes-lez-Anvaing (Belgie) a Levice (Slovensko). Posledním partnerským městem je od roku 2013 Prnjavor (Bosna a Hercegovina), kde žije česká menšina.

V rámci těchto partnerství se vzájemně navštěvují sportovci, zpěváci, malíři, umělecké soubory i oficiální delegace zástupců měst. Všechny tyto aktivity jsou důležité pro vzájemné poznávání historických, kulturních i společenských tradic v jednotlivých zemích a současně napomáhají vzájemnému sblížení zemí v rámci evropské integrace.

BOSKOVICE COOPERATES WITH ITS PARTNER TOWNS

Boskovice is interested in integrating into the European Union by way of partnerships with towns from the EU member countries. In 2006 the first partnership agreement was signed with a Polish town Rawa Mazowiecka. In 2008 other towns joined in – Frasnes-lez-Anvaing (Belgium) and Levice (Slovakia). In 2012 the first meeting took place with the representatives of the town Prnjavor from Bosnia and Herzegovina where a Czech minority lives.

Under these partnership agreements there have been mutual visits of athletes, singers, painters, art companies as well as official delegations of the towns' representatives. All these activities are important for the mutual learning about cultural and social traditions in each of the countries and at the same time they help the countries within EU become closer.

BOSKOVICE HAT VERSCHIEDENE STÄDTEPARTNERSCHAFTEN

Boskovice ist interessiert an der Mitgliedschaft in der Europäischen Union auch in Form von Partnerschaften mit Städten der Mitgliedstaaten. 2006 wurde der erste Partnerschaftsvertrag über die Zusammenarbeit mit der polnischen Stadt Rawa Mazowiecka unterzeichnet. 2008 kamen die Städte Frasnes-lez-Anvaing (Belgien) und Levice (Slowakei) hinzu. Im Jahre 2012 gab es das erste Treffen mit Vertretern der Stadt Prnjavor aus Bosnien und Herzegovina, wo eine tschechische Minderheit lebt.

Im Rahmen dieser Partnerschaften besuchen sich Sportler, Sänger, Maler, Künstlergruppen und offizielle Delegationen von Vertretern der Städte gegenseitig. All diese Aktivitäten sind wichtig für das gegenseitige Kennenlernen kultureller und gesellschaftlicher Traditionen in den einzelnen Ländern und helfen gleichzeitig bei der Annäherung der Länder im Rahmen der Europäischen Union.

Frasnes-lez-Anvaing

145 | Delegace z Boskovic před
zámkem Anvaing
The Chateau Anvaing
Des Schlosses Anvaing

146 | Symbol města Frasnes
– kostka cukru s mravenci,
umístěná na kruhovém
objezdu
Symbol of the town
of Frasnes – a sugar cube
with ants, situated at
a roundabout
Wahrzeichen der
Stadt Frasnes
– ein Würfelzucker mit
Ameisen, platziert am
Kreisverkehr

Levice

147 | Žáci ZŠ Boskovice pod
hradem Levice
Pupils of the Primary
school in Boskovice below
the Levice Castle
Schüler der Grundschule
Boskovice unterhalb der
Burg Levice

148 | Delegace z Boskovic
s krajany z Prnjavoru
Delegation from Boskovice
with compatriots from
Prnjavor
Delegation aus Boskovice mit
Landsleuten aus Prnjavor

Prnjavor

PŘEDSTAVITELÉ MĚSTA BOSKOVICE OD ROKU 1901 DO SOUČASNOSTI

MAYORS OF BOSKOVICE | BÜRGERMEISTER DER STADT BOSKOVICE

Období	Jméno	Období	Jméno
1901 – 1907	Alfons Vladimír Mensdorff-Pouilly	1964 – 1970	Josef Kočvara
1907 – 1919	JUDr. Josef Kirchmann	1970 – 1980	Jan Robeš
1919 – 1924	František Svátek	1980 – 1985	Bohuslav Soldán
1924 – 1929	JUDr. Josef Kirchmann	1985 – III. 1990	Ing. Josef Hanuška
1929 – 1930	Pavel Šlahůnek	IV. 1990 – XII. 1990	Jaroslav Vodák
1930 – 1935	Vilém Drbal	1991 – 1994	Ing. Zdeněk Měcháček
1935 – 1938	Jan Salava	1994 – X. 1995	Ing. František Sláma
1938 – 1939	Pavel Šlahůnek	XI. 1995 – IV. 2000	PhDr. Vratislav Smoleja
1939 – 1940	Vilém Drbal	V. 2000 – XI. 2002	RNDr. Josef Dohnálek
1940 – 1945	Josef Večeř	XII. 2002 – XI. 2006	Ing. František Sivera
1945 – 1946	Karel Kovařík	XI. 2006– XI. 2014	Ing. Jaroslav Dohnálek
1946 – 1948	Jaroslav Chaloupka	XI. 2014 – XI. 2018	Bc. Hana Nedomová
1948 – 1949	Rudolf Musil	XI. 2018–2022	Ing. Jaroslav Dohnálek
1949 – 1964	Bořivoj Stloukal		

Poznámka: Do roku 1945 byl v čele města starosta, v letech 1945 až 1990 předseda MNV a od roku 1990 je to opět starosta.

PLANETKA BOSKOVICE

Když Lenka Šarounová-Kotková objevila novou planetku, požádali ji Karel Pavlů a Jiří Grygar z Českého klubu skeptiků Sisyfos, aby novou planetku pojmenovala po městu Boskovice. Lenka Šarounová-Kotková to navrhla schvalovací komisi, která v noci z 24. na 25. února 2011 rozhodla, že nově objevená planetka ponese opravdu název BOSKOVICE. Vzdálenost planety BOSKOVICE od Země je asi 150 milionů km.

149 | Na střeše budovy Základní umělecké školy je umístěna hvězdárna
Astronomical telescope is placed on the roof of the Primary Art School's building
Auf dem Dach der Kunstgrundschule ist eine Sternwarte

<i>Pověst o vzniku Boskovic</i>	5
The legend of Velen and the founding of Boskovice Die Legende von Velen und der Gründung von Boskovice. . .	7
DĚICTVÍ MINULOSTI LEGACY OF THE PAST ERBE DER VERGANGENHEIT	
Historie města Boskovice	10
History of the town of Boskovice Geschichte der Stadt Boskovice	11
Městské výsady – znak, prapor a logo Townprivileges – the town emblem, flag and logo	
Städtische Privilegien – Wahrzeichen, Fahne und Logo	13
Z historie rodu Mensdorff-Pouilly	14
History of the Mensdorff-Pouilly family Aus der Geschichte des Geschlechts der Mensdorff-Pouilly	15
Hrad Boskovice Castle Boskovice Die Burg Boskovice	17
Rezidence The Residence Residenz	20
Klášter The Convent Das Kloster	23
Zámek Boskovice Chateau Boskovice Das Schloss Boskovice	24
Zámecký skleník The chateau greenhouse Das Schlossglashaus	29
Hlavní náměstí a radnice The main square and the town hall Der Hauptplatz und das Rathaus	33
Církevní památky Religious monuments Kirchendenkmäler	
Kostel sv. Jakuba Staršího Church of St James the Elder Die Kirche vom Hl. Jakob d. Älteren	37
Evangelický kostel Evangelical Church Die Evangelische Kirche	39
Kostel Všech svatých All Saints’ Church Die Allerheiligen Kirche mit dem Friedhof	41
Kaple Panny Marie Bolestné The chapel of Panny Marie Bolestné (Holy Mary of Sorrows)	
Die Kapelle Jungfrau Maria Schmerz	42
Židé v Boskovicích Jews in Boskovice Die Juden in Boskovice	
Židovská čtvrť Boskovice The Jewish quarter in Boskovice Das jüdische Viertel in Boskovice	43
Synagoga maior a mikve Synagogue Major and the mikveh Die Synagoge Major und das Mikwe	49
Židovský hřbitov	50
The Jewish cemetery in Boskovice Der Judenfriedhof von Boskovice	51
Boskovická bible The Boskovice bible Die Boskovicer Bibel	53
Proslavili Boskovicel They’ve made Boskovice famous Sie machten Boskovice berühmt.	56
I MY TVOŘÍME HISTORII WE ALSO CREATE HISTORY AUCH WIR MACHEN GESCHICHTE	
Současné Boskovice Boskovice today Boskovice heute	61
Boskovice pečují o zdraví a sociální potřeby občanů Boskovice cares for the health and social needs of its	
citizens Boskovice kümmert sich um die Gesundheit und die sozialen Bedürfnisse seiner Einwohner	65
Boskovice – město škol Boskovice – the town of schools Boskovice – Stadt der Schulen	69
Kulturní tradice inspirují současnost Cultural traditions inspire the present	
Die kulturelle Tradition inspiriert die Gegenwart.	77
V Boskovicích sportují všechny generace	83
In Boskovice, all generations play sports In Boskovice treiben alle Generationen Sport.	85
Nezáleží na věku – bavit se mohou všichni	93
Age does not matter – everyone can enjoy themselves Es hängt nicht vom Alter ab – unterhalten	
können sich alle.	95
Vytváříme tradice	97
Creating traditions Wir schaffen Traditionen.	99
Ve stopách ptáčníka Velena Following in Velen the bird catcher’s footsteps	
Auf den Spuren des Vogelfängers Velen	103
Průmysl v Boskovicích	109
Industry in Boskovice Industrie in Boskovice	111
I my jsme Boskovice	
We are also Boskovice Wir sind auch Boskovice	113
Boskovice jsou partnerským městem Boskovice cooperates with its partner towns	
Boskovice hat verschiedene Städtepartnerschaften.	115
Představitelé města Boskovice od roku 1901 do současnosti	
Mayors of Boskovice Bürgermeister der Stadt Boskovice	118

Autoři fotografií:	Vladimír Friš – 12, 24, 30, 36, 43, 50, 67, 69, 76, 77, 78, 86, 99, 124, 126, 140 Jaroslav Horák – 2, 11, 13, 15, 17, 19, 27, 28, 32, 33, 35, 38, 39, 42, 52, 54, 68, 119, 123, 128 Jaroslav Parma – 1, 3, 7, 8, 14, 16, 20-23, 29, 37, 40, 46, 47, 48/1, 49, 51, 55, 56, 58, 65, 70, 75, 79–80, 85, 87, 88, 93, 91, 95–97, 100–107, 111, 113, 114, 116, 117, 121, 125, 127, 129, 131–135, 137–139, 142–143, 145–149 Elen Marta Kudriová – 41, 48/3 Ivo Legner – 98, 122 Věra Nádvorníková – 71 Luboš Sušil – 44, 89, 110, 112 Tomasz Skoczek – 144 Bronislav Šmatera – 99 Monika Šindelková – 120 Jaroslav Švec – 45, 48/2, 84 Jaromír Vítek – 4, 136 Martin Wetter – 66 Ondřej Navrátil – 91, 142 Foto ateliér Drápal Boskovice – 18, 82, 130 archiv Deník/Jan Charvát – 10 archiv Divadla Mirka Konečného při TJ Sokol Boskovice – 94 archiv Jiří Bušina – 31, 34 archiv Kulturních zařízení města Boskovice – 92 archiv Lanik s. r. o. – 141 archiv LD Seating – 141 archiv Lidokov v. d. – 141 archiv rodiny Mensdorff-Pouilly – 9 archiv města Boskovice – 5, 25, 26, 53, 81 archiv Městské správy sociálních služeb Boskovice – 72, 74 archiv Minerva Boskovice, a. s. – 141 archiv a sbírka Muzea regionu Boskovicka – 6, 18, 57, 59–64 archiv Nemocnice Boskovice, s. r. o. – 73 archiv Služby Boskovice – 115 archiv SŠ André Citroëna Boskovice – 18, 82, 83 archiv TJ Minerva Boskovice – 108, 109 archiv VOŠ a SŠ Boskovice archiv Westernové městečko Boskovice – 118
Fotografie obálka:	Jaroslav Parma (přední strana), Michal Kopecký (zadní strana)
Ilustrace:	© Miloslav Vybíhal
Odborná korektura textů:	PhDr. Jaroslav Bránský Mgr. Petr Vítámvás
Překlady textů:	Sabine Külzer-Stahlecker Jana Spáčilová
Literatura:	BRÁNSKÝ, J.: Boskovice v proměnách času. MNV v Boskovicích, Boskovice 1990 KOVÁŘ, A.: Průvodce městem Boskovicemi. MNV v Boskovicích, Boskovice 1969 SKUTIL, J. a kol.: Z hradních zřícenin. Historie a pověsti hradů na Blanensku. Pověst Sedmizubý hřeben napsal Vladimír Doupovec. Okresní dům dětí a mládeže v Blansku, Blansko 1969 ZLÁMAL, V.: Moravský kras, Boskovice, Blansko, Kunštát. Národohospodářská propagace Československa, Řada A, Svazek XVII, Brno 1937
Internet:	www.boskovice.cz www.regionboskovicko.cz www.zamekboskovice.cz/text/cs/rod-mensdorff-pouilly.aspx

PODROBNÉ INFORMACE O BOSKOVICÍCH A JEHO OKOLÍ NAJDETE NA TĚCHTO INTERNETOVÝCH ODKAZECH

	QR kód		QR kód
Město Boskovice www.boskovice.cz		Facebook město Boskovice www.facebook.com/mestoboskovic	
Kulturní zařízení města Boskovice www.kulturaboskovice.cz		BTV – Boskovická televize http://btv.boskovice.cz	
Služby Boskovice, s.r.o. www.sluzbyboskovice.cz		Hledáte město, kde to opravdu žije? https://1url.cz/PKfLY	
Region Boskovicko www.regionboskovicko.cz		Tradiční akce v Boskovicích (video) www.youtube.com/watch?v=hegrpy2lig4	
Muzeum regionu Boskovicka www.muzeum-boskovicka.cz		Virtuální prohlídka města Boskovice (město, letní kino, koupaliště Červenka, Sportpark Boskovice a Boskovické stezky)	
Sportpark Boskovice a Boskovické stezky http://www.boskovickestezky.cz		Film „Kam na Boskovicku“	

Městské informační středisko Boskovice a Informační centrum Boskovicko
Masarykovo nám. 3/1, 680 01 Boskovice,
tel.: +420 516 488 677, tel./fax: +420 516 453 253, e-mail: informace@boskovice.cz
www.boskovice.cz, www.regionboskovicko.cz, facebook: MIS Boskovice

BOSKOVICE – město sedmizubého hřebene

Redakční rada: Jaroslav Parma, Milan Sivera | K vydání připravil: Jaroslav Parma

Grafické zpracování: Elen Marta Kudriová | Tisk: Artron Boskovice

Vydalo město Boskovice v roce 2021 v nakladatelství ALBERT – František Šalé, Boskovice

Náklad 1 500 výtisků | 2. doplněné vydání

ISBN 978-80-7326-213-6 (František Šalé – ALBERT)

Boskovice
www.boskovice.cz